

Tisztelt Olvasó!

A „Fejezetek Úny község történelmében I” című rovatunk az Únyi Újság első számától létezik, néhai dr. Wagenhoffer Vilmosnak köszönhetően. Az élet egyszer véget ér, de a történelem kerekai tovább forognak. Immár az önkormányzati rendszer több, mint harminc éves múltat tekint vissza. Ahogy a szólásmondás tartja a téma az utcán hever, csak le kell érte hajolni. Megtettem, folytattam a rovatot az újkori önkormányzatiság krónikájával azért is, mert felmúlt egy új generáció, akiknek az elmúlt harmincnégy év már történelmi léptékkal bírhat.

A rovat folytatása úgy gondoltam és gondolom még ma is, hogy egyben Vili bácsi emlékének ébrentartását és megőrzését is jelenti, még ha nem is a Tisztelet meg szokott színvonalon.

A közelmúlt történelmének írásba foglalásakor a jegyző könyvi tényadatok felhasználása mellett próbáltam az emlékeimet is beleszólni a krónikáírásba. Lehet, hogy az emlékeket van, aki másképp élte meg, de az Únyi Újságban megjelent részletekre nem érkezett reakció, így legyen ez az írás hiteles emlék.

Az egyes fejezetek az Únyi Újság negyedévente megjelenő számai szerinti bontást tükrözik. Az első írásom a XV. évfolyam (2011), 2. számában jelent meg, míg az utolsó a XXVIII. évfolyam (2024) III. számában. Ebbe az idő szakba 19 év (1990-2008.) történelme fért bele. Természetesen a sorozat folytatható, reménykedem, hogy lesz rá vállalkozó kedvű személy.

Tisztelettel: Pósfai József polgármester

1990. szeptember 30: Únyi Búcsú és még valami MÁS

A rendszerváltozás utáni első szabad választások ideje községünkben összeolvadt az Únyi Búcsú időpontjával. A búcsúú kavalkád nem volt nagyobb, mint általában, de az önkormányzati választásokat felvállaló jelöltek neveinek közszájon forgása annál inkább. Mint a képviselő-jelöltek száma is igazolja (20 fő) kisebb rábeszélés elég volt a „jelentkezéshez”. Érdekességképpen: akkor még nem kopogtató cédulát kellett gyűjteni a jelöltséghez, hanem a jegyző által ellenjegyzett okiraton aláírásokat. Így a „jelentkezés” akár szó szerint is érthető.

A családi szervezkedések magasabb formáját választotta a Kocsma az akkori csapos, néhai Pósfai János vezetésével. Mérlegelve a közös tanács elnökének helyi népszerűségét, külön polgármester-jelöltjük nem volt, viszont öt fő képviselő jelöltet állítottak. Mivel nem mindannyian voltak törzsvendégek, a Kocsma vezetése személyesen felkereste őket a lakásukon, meggyőző alkalmasságukról és a közelvárásokról.

Elérkezett a nagy nap az önkormányzati választás napja. Este az érintettek már nagyon várták a választás eredményeinek kiaplakátolását a Hivatal előtt (a Református egyház mostani gyülekezeti terme). Gyufavilág (meg a közvilágítás) fényénél olvasták az első szabad önkormányzati választások eredményét. A Kocsmáros a lakásukról invitálta jelöltjeit egy kis ünneplésre intézményébe. A Kocsma öt jelöltjéből három képviselővé választottak (Klimó Mihály, Pósfai József, Varga László). A község választópolgárainak 59,2 %-a (283 fő) gondolta úgy, hogy szavazatával részt vállal lakóhelye életének a formálásában.

A választás eredménye:

Polgármester: Balázs József független 208 szavazat,

Képviselők: Klimó Mihály független 178 szavazat, Kreitner István független 132 szavazat, Kreitnerné Kütsön Katalin független 119 szavazat, Pósfai József független 139 szavazat, Seres Attiláné független 134 szavazat, Soós Zsigmond független 115 szavazat, Varga László független 118 szavazat.

A józan paraszti ész azt diktálná, hogy egy ilyen mérföldkő megnyugvást hoz, megfelelő alapot biztosítva az építők munkához. Únyon nem így történt. Igazából ekkor kezdődött a kampány: Független állású legyen-e a polgármester, vagy sem? Sajnos akkor még a képviselő-testület dönthetett erről. Önálló hivatal legyen-e, vagy körjegyzőség Dággal? Egy biztos az új önkormányzati törvény (1990. évi LXV. törvény, röviden Ötv.) az összes újdonságával és hiányosságával együtt Únyon felkavarta az állóvizet. Egy időre ketté szakadt a falu. Vagy talán „csak” megelégeltük a korunkat?

Úny Község Önkormányzata Képviselő-testületének első alakuló ülését 1990. október 10. napjára hívták össze a Hivatal épületébe. Az ülésen minden önkormányzati képviselő jelen volt. A lakosság

részér 142 f jelent meg. Zsúfolásig megtelt a Hivatal. Megérezve a fokozott lakossági érdeklődést néhány képviselő próbált felkészülni az önkormányzati törvényből.

Az önkormányzati választási eredmények ismertetése után sorsdöntő szavazásra került sor, amelyen a polgármester nem kívánt részt venni. Megjelent viszont, és szót kért az ülésen Szabó Ferenc vállalkozó egy diplomata táskával, amelyben állítása szerint 200 ezer Ft volt, felajánlva a községnek abban az esetben, ha a polgármester státusza f állásúként kerül elfogadásra, önálló hivatallal.

Négy igen szavazattal arról született döntés, hogy ne legyen f állású a polgármester, és a tiszteletdíja havi bruttó 12.000 Ft legyen. Úny község első szabadon választott polgármestere, Balázs József ezzel szemben f állásban és önálló jegyzőségben gondolkodott, ezért az eskütétel előtt lemondott.

Majd egyhangú döntés született arról, hogy a Képviselő-testület önálló hivatalt nem hoz létre, hanem körjegyzőséget Dág községgel.

Pósfai József képviselő javaslatot tett a polgármestert helyettesítendő alpolgármester megválasztására, Klimó Mihály személyében, akit a testület egyhangúlag meg is választott. Akkor még erre lehetőséget adott az Ötv. Napjainkban már csak a polgármester által javasolt személy lehet alpolgármester.

Megyei közgyűlési küldöttek Klimó Mihály, Kreitner István és Hajdárné Molnár Elvira kerültek megválasztásra az alakuló ülésen, ahol Hajdárné Molnár Elvirát megválasztották a megyei közgyűlés tagjának.

1990-ben még három ülést tartott Úny Község Képviselő-testülete. 1990. október 25-én határozott arról, hogy Dág községgel alapít körjegyzőséget. Lemondások következtében kiegészítésre került a Szavazatszámoló és Választási Bizottság. A Bizottság teljes névsora: Cseke Gáborné, Dávid Viktorné, Kovács László, Mester Ferenc, Pósfai Sándor.

1990. november 8-án három tagú Pénzügyi Bizottság (tagok: Kreitner István elnök, Hajdárné Molnár Elvira, Pósfai József) és az Igazgatási Bizottság elnöke került megválasztásra Varga László személyében. A tagok később kerültek megválasztásra. Döntés született a tagóvoda, az alsó tagozatos tagiskola és a mvel dési ház 1991. január 1-től önálló önkormányzati intézményként történő ködtetéséről. Klimó Mihály alpolgármester bejelentette, hogy tiszteletdíjra nem tart igényt.

Dággal közös testületi ülésen, pályázat útján, megválasztásra került Dág, Úny Községek Körjegyzősége, Tallósi Károly személyében. Az álláshelyre három pályázat érkezett.

Az időközi polgármester választás kétfordulós volt, mivel még volt érvényességi küszöb. A négy jelölt között a második forduló döntött. 1990. december 16-án a választópolgárok 32,9 %-ának döntése alapján, Pósfai János független jelölt 58 szavazattal került megválasztásra. 1990. december 20-án a képviselő-testületi ülésen tette le a polgármesteri esküt. Ezen az ülésen döntés született arról is, hogy 1991. januárjától Úny községben állandó nyitvatartással működjen Dág, Úny Községek Körjegyzőségének Kirendeltsége, egy f alkalmazottal.

Az év végére teljes létszámában összeállt Úny község Képviselő-testülete, és kialakult intézményrendszere. A vihar elülni látszott, a lehetőségek adták az építmunka megkezdésére.

Egy új évtized kezdete

Sajnos a látszat néha csal. Az új évtized kezdete nem sikerült zökken mentesen, pedig a kilátások jónak ígértek. A község és intézményei szinte teljes egészében visszakapták önállóságukat, új életet kezdhetett. Kezdett is, de a régi és a teljesen újat akaró nézetvilág összetérésbe keveredett. Úgy látszik egyszerre soknak tnt az új, így a község gazdálkodását nem sikerült teljesen új alapokra helyezni.

1991. február 12-én elfogadott költségvetés 10.118 ezer Ft éves kiadással számolt. Fejlesztésre 2.029 ezer Ft-ot szánt a terv. A fejlesztési elképzelések fterülete a csapadék-elvezető árkok felújítása volt. Ezen a napon elfogadásra került Úny Község Képviselő-testülete Szervezeti Működési Szabályzata és összeállt az Igazgatási Bizottság Varga László elnökletével. Tagjai: Kreitnerné Kütsön Katalin, Seres Attiláné, Soós Zsigmond, Balázs Józsefné, Molnár Józsefné, Pósfai Sándor.

1991 nyara Únyon égetteend két eszközölt. Dág község, ahogy várható volt, félévkor felmondta a körjegyzőséget. 1992 januárjától önálló hivatalt kellett felállítani. Az alkalmazottak létszámáról vita alakult ki, minek következtében év végéig sem sikerült dönteni a hogyan továbbról. Viszont született döntés a Húsbolt értékesítéséről (majdani „Kisbolt”), ami később árverés (licitálás) útján meg is

történt. Ekkor került kiépítésre a Beloiannis utcai betonárok. K zúzalék került a Határ utca egy szakaszára.

A nyáron bekövetkezett Úny község önkormányzatiságának legnagyobb tragédiája. Tragikus körülmények között elhunyt Posfai János polgármester. Öngyilkos lett.

Visszaadta önkormányzati mandátumát Varga László. Helyére a következő legtöbb szavazatot kapott képvisel jelölt, Várhidi Richárd került. A képvisel -testület megfogalmazása körüli mendemondák (polgármester halálát néhányan összefüggésbe hozták a képvisel testületen belüli vitákkal) hatására Pósfai József önkormányzati képvisel szeptemberben javasolta, hogy a képvisel -testület oszlassa fel önmagát, de felvetése nem nyert támogatást.

Az id közti polgármester választásra 1991. október 13-án került sor. Boross Géza és Posfai Sándor független jelöltekre lehetett szavazni. A választópolgárok 49,1 %-a nyilvánított véleményt. Úny község harmadik, szabadon megválasztott polgármester Boross Géza 207 szavazattal.

Az 1972-ben társadalmi munkában felépített halottasház épületét egy szakért i vélemény életveszélyessé nyilvánította. Pósfai József képvisel szorgalmazására döntés született egy új halottasház megépítésér l, amire fedezetet a 1991. évi tartalékkeret nyújtott, mivel a fejlesztési keret csak részben került felhasználásra.

Az év utolsó hónapjában döntés született a jegyz személyér l. Az egyedüli pályázó Nagyné Kasztner Andrea 1992. február 2-t l foglalta el hivatalát, aminek személyi összetétele: Kovács Gyuláné igazgatási el adó, Cseke Istvánné gazdálkodási el adó és napi négy órában kézbesít -takarító Mester Ferencné.

Az 1992. évi költségvetési terv 15.732.420 Ft bevételi és ugyanennyi kiadási f összeggel számolt. A kiadásokból 3.265.000 Ft volt a bérköltség és 4.612.420 Ft-ot terveztek fejlesztésre, felújításra.

1992. márciusában döntés született a telefonhálózat kiépítésének közm fejlesztési hozzájárulásáról, ami 16.000 Ft-ban került meghatározásra, részletfizetési lehet ség biztosításával.

Áprilisban döntött a Testület, hogy a volt hivatal, a jelenlegi gyülekezeti terem épületrészét ingyen és bérmentve visszaadja a református egyház tulajdonába.

Augusztus végén sor került az akkor már hagyományosnak tekinthet Magyar Ugróderby megrendezésére az Únyi Lovas SE szervezésében. Az országos hír nemzetközi versenyr l a Magyar Televízió másfél órás közvetítést adott.

1992-ben megkezd dött az új halottasház építése, kiépült a Kossuth Lajos utca közepén található buszmegálló, és földbe került a Nefelejcs utcába vezet vízvezeték. Év végén döntés született tanulmányterv készítésér l szennyvízcsatorna és szennyvíz tisztító építésére, ami anyagi okok miatt nem készült el.

A nagy elképzelések és remények éve

Komoly elképzelésekkel kezdte munkáját Úny Község Önkormányzata 1993-ban. Az elképzelésekhez év elején a költségvetési terv elfogadásakor úgy t nt az anyagi lehet ségek is rendelkezésre állnak. A költségvetési terv 20,666 millió Ft bevételi és kiadási f összeggel számolt úgy, hogy a kiadási oldalon 4 millió Ft beruházás és azon felül 1,6 millió Ft általános tartalék szerepelt. A mintegy 20 %-os fejlesztési alap nagyrészt az el z év 4,2 millió Ft-os pénzmaradványának volt köszönhet , amit az el z évek visszafogott gazdálkodása eredményezett. A tervezett beruházások: Bercsényi utcai járda (3 millió Ft), Kossuth Lajos utcai buszmegálló (200 ezer Ft), ravatalozó építési munkálatai.

A társadalmi megbízatású polgármester havi tiszteletdíja 20 ezer, a szintén társadalmi megbízatású alpolgármester havi tiszteletdíja 10 ezer Ft-ban került megállapításra.

Februárban döntés született többek között építéshatósági igazgatási társulás létrehozásáról Dággal, és Kapronczai György kezdeményezésére 10-12 f b l álló polgár rség létrehozásának az anyagi támogatásáról. A polgár rség nem alakult meg.

Kapronczai György a földrendez bizottság elnökeként javasolta az öreg temet (fels) mintegy 2 ha-ral történ b vítését, mondván, hogy arra ingyenesen lehet séget lát, aminek a vége az lett, hogy még a halottasházba vezet út egy része is magántulajdonba került a kárpótlási földárverések során. Szóba került a helyi szeméttelpr l a szomszédos települések kizárása, de határozat csak júniusban született a beszállítói szerz és felmondásáról.

Áprilisban terven felüli kiadásokról is születtek döntések. Ilyen a Varga László helyi tanító által szervezett nyári tábor költségeihez való hozzájárulás. 45 ezer Ft támogatást biztosított a Testület, ami mintegy 30 únyi gyermek között oszlott meg. Seres Attiláné iskolavezet kezdeményezésére

az Únyon él 1-8 osztályos gyermekek 1.500 Ft/f tankönyvvásárlási támogatásban részesültek. Dág község kezdeményezésére létrejött a Dág-Csolnok-Úny fogorvosi körzet dági székhellyel és rendel vel. A rendel m szer-beszerzéséhez Úny Község Önkormányzata 300 ezer Ft-tal járult hozzá.

Úny ifjúsága levélben fordult a Képvisel -testülethez azzal az igénnyel, hogy Ifjúsági Klubot kívánnak alakítani és ehhez szerettek volna különálló helységet kapni az önkormányzattól. A szószólójuk Kovács Brigitta volt. Az el zményekhez hozzátartozik, hogy a m vel dési ház kistermét használta el tte az ifjúság, de a nem rendeltetésszer használat okán az ajtók bezáródtak el ttük.

A község 1993-ban ünnepelte 800 éves évfordulóját. Az ünnepségsorozat nyitó és egyben f eseménye augusztus 28-án Boross Péter akkori belügyminiszter látogatása volt, aki egyben

a f védnöke is volt az eseményeknek. A látogatásról készült televíziós felvételek az esti híradók részét képezték. A belügyminiszter mellett számos országos és megyei szint vezet megtisztelte jelenlétével az eseményeket.

Boross Péter többek között felavatta a helyi iskola el tt, a 800 éves évforduló alkalmából felállított emlékkövet. A programok f helyszíne a lovas pályán megépített színpad volt, ahol a Belügyminiszter Úr ünnepi beszéde után az únyi néptáncosok és a környez települések kultúrcsoportjai adtak emlékezetes m sort.

Az akkori legnagyobb (~4 millió Ft) községi beruházásának számító halottasház is az ünnepségsorozat

keretében került átadásra ökumenikus szertartás keretében.

A magas rangú vendég tiszteletére felújításra került a Béke úti csapadékvíz elvezet árok egy része. Ideiglenes népm vészeti és helytörténeti kiállítás nyílt a m vel dési házban Borossné Bakon Erika tiszteletes asszony és Seres Attiláné iskolavezet szorgos munkájának köszönhet en.

Kiadásra került dr. Wagenhoffer Vilmos: Fejezetek a 800 éves Úny történetéb l cím füzete, ami alapját képezte a Magyar Millennium alkalmából megjelent Úny története cím könyvének.

Szabadjon megjegyezni, hogy az ünnepségsorozat szül atyja, Boross Géza helyi polgármester és református lelkész nincs rokon kapcsolatban az események magasrangú vendégével.

Az el zetes ígéretetek szerint az MDF országos kampánynyitó eseményeként meghirdetett rendezvény teljes költségeit az illetékes politikai szervezetek vállalták. Öröm az örömben, hogy mint a végén kiderült szinte az összes költséget az önkormányzat volt kénytelen lenyelni.

Visszazökkenve a hétköznapi életbe visszaadta m vel désház-vezet i megbízatását id. Cseke Istvánné, aki dönt érdemeket szerzett a néptáncsoport megalakításában, és azok ruháinak elkészítésében. A m vel dési ház új vezet jéül Varga László helyi pedagógus került kinevezésre.

A novemberi közmeghallgatáson, ahol 121 f községbeli jelent meg a jelenléti ív tanulsága szerint (ez pozitív csúcs a közmeghallgatások történetében!), igen fontos döntés született. Egyhangúlag egyetértettek a jelenlév k a gázközm kiépítésével. Aki vállalta, hogy 1993. december közepéig befizeti a közm fejlesztési hozzájárulást, annak 50.000 Ft-ot kellett teljesítenie úgy, hogy az ÁFA-t visszaigényelhesse. Kedvezményes hitel felvételére is lehet ség volt.

Az 1992-ben megalakult telefon-beruházási gazdasági társaság (EGOM-COM Rt.) arról nyújtott tájékoztatást, hogy sikeres pályázat esetén 1994-ben kiépül a helyi koszbár hálózat.

A második szabad választások éve

Az év elején még semmi jele nem volt annak, hogy szükség lenne váltásra a helyi faluvezetésben. Januárban még vita nélkül elfogadta a képvisel -testület az 1994. évi költségvetést. 16,5 millió Ft bevétellel és ugyanannyi kiadással számolt. Ez az összeg arra volt elég, hogy az akkori intézményi infrastruktúra m kódését fedezze. Felújításra, fejlesztésre mindössze 352 ezer Ft került betervezésre, ami a kötelez felújításokra (meszelés, festés, kátyúzás) nyújtott fedezetet. Szóval nem kampány költségvetés került elfogadásra az biztos. Akkor még csak tanultuk a demokráciát... Az ismeretek frissítése, szinten tartása mindig nagyon fontos. A régi magyar közmondás szavaival élve: „jó pap is holtig tanul”.

Ahogy melegegett az id izzani kezdtek az indulatok is. Egyik gerjeszt je talán az országos választási kampány, illetve a választás váratlan eredménye volt. A nagy politika „kölcson kérte” Boross Géza polgármesterünket az országos kampány idejére egy választási újság f szerkeszt i

posztjára. Erre az idő szakra Klimó Mihály alpolgármester teljes felhatalmazást kapott a helyi ügyek vitelére, ami aztán elhúzódott október végéig.

Helyileg egyre nagyobb vitákat váltott ki a gázközm épít közösség m ködése, illetve, hogy a gázberuházásra befizetett közm fejlesztési hozzájárulást az épít közösség vezet i, a tagság megkérdezése nélkül, befektették árokásó markoló vásárlásába és üzemeltetésébe. A testületi ülések és a községi fórumok állandó napirendjévé vált az épít közösség m ködéseinek a vitatása. Tovább rontotta a helyi politikai hangulatot, hogy a 1993. évi zárszámadás elfogadásakor kiderült, hogy a 800 éves évfordulóra való felkészülés és annak megünneplése a beígért anyagi haszon helyett komoly, nem várt kiadásokat jelentett.

szre már teljesen felbolydult a falu, pedig az sz általában enyhüléssel jár, legalább is az idő járásban. Egyre többen tartották szükségesnek a falu vezet inek a leváltását, gondolkodtak új összetétel képvisel -testületben.

Egy hónappal a helyi önkormányzati választások el tt, 1994. november 10-re összehívott Közmeghallgatás f napirendje az el z három év eredményeinek az ismertetése lett volna. A program a polgármester ügyes kampányfogása lehetett volna, ha nem követik el azt a hibát, hogy második napirendnek felveszik a gázközm épít közösség tájékoztatóját.

Emiatt az els napirend senkit sem érdekelt, pedig figyelemre méltó adatokat tartalmazott: új ravatalozó épült 4,2 millió Ft-ból, a Kossuth Lajos utcai buszmegálló 237 ezer Ft-ba került, a Nefelejcs utcában megépült az ivóvíz vezeték 953 ezer Ft-ból, csapadékvíz elvezet árok épült a Dózsa György utcában 290 ezer Ft-ból, a Béke utcában pedig 850 ezer Ft-ból. 40 ezer Ft-ért ingatlant vásárolt az önkormányzat (mai telefonközpont helyét), és „állítólag” 368 ezer Ft-ba került a 800 éves évforduló. Ha ezt összeadjuk, szembesülünk azzal a ténnyel, hogy a három év alatt ~7 millió Ft volt a fejlesztési alap. Ez azt jelenti, hogy évente az éves költségvetés több mint 10 %-a jutott fejlesztésekre úgy, hogy helyi adó nem került bevezetésre. Szóval összességében az igazi problémát nem az önkormányzat gazdálkodása jelentette, hanem a gázberuházásra összeszedett lakossági pénzek másra költése.

Ami nem forintosítható: a 94-es választásokra a kárpótlási földárverések helyben 98 %-ban befejez dtek Únyon. A kárpótlás eseményeinek min sítése távol áll a történetírótól, talán azért, mert nem volt érintett benne. Javaslat, hogy aki olvassa e sorokat gondolja át magában ennek a hozadékát.

Még egy nagyon fontos dolog történt a helyi választási készül dés közben, ami felett elsiklott a választópolgárok figyelme, pedig jelent s környezet- és természetvédelmi hatással bírt. Szeptemberben határozat született az únyi kommunális hulladéklerakó bezárásáról, ami három település (Dág, Máriahalom, Úny) hulladékát fogadta. A határozat végrehajtása olyannyira nehézkesre sikerült, hogy teljes egészében az önkormányzati választások utánra maradt.

Elérkeztünk 1994. december 11-hez a helyi önkormányzati választások napjához, 4 polgármester-, és 15 önkormányzati képvisel -jelölttel. A 488 választópolgárból 286 adta le a szavazatát (58,6 %). Az érvényesen szavazók száma 282, melyek a polgármesterjelöltek között az alábbiak szerint oszlottak meg: Boross Géza 37, Kapronczai György 47, Kreitner Miklós 73 és Pósfai József 125 szavazat.

A helyi önkormányzati képvisel választás eredménye: néhai Bezzeg István 123, Borossné Bakon Erika 91, Klimó Mihály 119, Kreitnerné Kütsön Katalin 87, Molnár Antal 117, Podhorszki Attila 135 és Pósfai Sándor 83 szavazat. 122 szavazatot kapott Pósfai József képvisel jelöltként is, de polgármesteri jogon került be a képvisel testületbe.

1994. december 22-én megtartotta alakuló ülését az új felállású képvisel -testület. A kötelez eskütételek után megválasztásra került az alpolgármester Bezzeg István személyében, majd megalakultak a bizottságok. Pénzügyi Ellen rz Bizottság: elnök: Molnár Antal, tagok: Podhorszki Irén, Pósfai Sándor. Igazgatási Bizottság: elnök: Kreitnerné Kütsön Katalin, tagok: Balázs Józsefné, Borossné Bakon Erika, Klimó Mihály, Molnár Józsefné, Podhorszki Attila, Seres Attiláné. Az iskolaszékbe Kreitnerné Kütsön Katalin került delegálásra a képvisel -testület részér l.

Ezzel a személyi feltételek adottakká váltak ahhoz, hogy az új év beköszöntével meginduljon az érdemi képvisel -testületi munka.

Negyedik nekifutás

Okkal tehetjük fel a kérdést, hogy mire is utal történelmi visszatekintésünk címe, hiszen még csak a második szabad, általános önkormányzati választásokon vagyunk túl. Ez valóban így van, de a rendszerváltoztatás óta eltelt ötödik év Únynak a negyedik szabadon választott polgármestert adta. A képvisel -testület tagsága is nagyrészt kicserél dött. Az újak nagy elszántsággal kezdték közeleti tevékenységüket. Csak januárban három ülést tartottak, és harmincegy határozatot

hoztak. Szabadjon megjegyezni, hogy 1994-ben összesen 41 önkormányzati határozat született, abból is kilenc a decemberi alakuló ülésen. Februártól már az átlag a havi egy ülés volt.

Elsők között kellett dönteni az új hivatal helyszínéről a kialakítandó hivatali irodák felújításáról. Ezt nem annyira a teljes megújulás, mint inkább kényszer szülte. A református egyház, mivel az addigi hivatali helyiség (Kossuth Lajos u. 4.) a tulajdonát képezte, 1995. január 1-től havi tízezer Ft bérleti díjat kért az önkormányzattól a használatért. Ezt a képviselő-testület méltánytalannak tartotta, ezért a polgármesteri hivatal a Községházába történő átköltöztetéséről döntött. Ezzel párhuzamosan a községi könyvtár az Idsek Klubjába került át.

A polgármesteri hivatal személyi állománya igazából nem változott: polgármester, jegyző, pénzügyi előadó, igazgatási előadó. Csak a hivatalsegédi („kiszírói”) álláshelyszint meg.

A költözködési kényszer, illetve a bérleti díj kérdése régi emlékeket elevenített fel a képviselőknél, minek következtében határozat született arról, hogy az egyházi tulajdonba visszakerült ingatlanon (volt hivatal) végrehajtott tanácsai és önkormányzati fejlesztésekért utólagosan 327.368 Ft kártérítési igényt nyújtanak be, amit a református egyházzal történt egyeztetés után állami kártérítésként néhány év múlva meg is kapott az önkormányzat.

Noha a napirendek főleg a megöröklött gáz- és telefonhálózat kiépíthetősége és a hulladéklerakó bezárása körül csoportosultak, megfogalmazódott olyan igény is, hogy alakuljon bizottság az önkormányzat gazdálkodásának visszamenleges vizsgálatára, aminek végül is a Pénzügyi Bizottság tett eleget.

A gáz- és a telefonhálózat kiépítésére önkormányzati szervezésében még 1993-ban közmunkafejlesztési hozzájárulás címén begyűjtötték a lakossági befizetéseket. A telefonra egyösszegű befizetés esetén 15.000 Ft-ot/vonal, míg a gázra 50.000 Ft-ot/rákötés volt a tarifa. A telefonra beszedett pénzt mindvégig az önkormányzat kezelte. A nagyobb gond a gázberuházás esetén volt, mivel a kedvezményes lakossági hitelek igénybevételéhez gáz-közme építkezést kellett alakítani, aminek a felügyelete kikerült a képviselő-testület kezébe. A vállalkozó szemléletű építkezési bizottság vállalkozásba fektette (árokásó markolót lízingelt) a lakossági befizetéseket, ami sajnos veszteségesnek bizonyult olyannyira, hogy a befektetett pénz ~20 %-át sikerült csak megmenteni.

A képviselő-testületnek mérlegelnie kellett, hogy a gáz-közme építkezést milyen feltételekkel vállalja el, és milyen azonnali intézkedéseket tesz. Ez volt a soron következő ülés legfontosabb téma.

A testületi munkában új gyakorlatot jelentettek Posfai Sándor napirendi pontokhoz kötött írásos interpellációi, amik a jegyzőkönyvek mellékletét képezik. Újra olvasva ezeket az irományokat megállapítható, hogy nem volt teljes az összhang a korabeli képviselő-testületben.

Ifjú Molnár Antal írásban benyújtotta lemondását képviselői mandátumáról, amit a képviselő-testület 1995. január 16-án jelképesen el is fogadott. A helyére Molnár Andrásné került. A lemondás következtében a Pénzügyi Bizottság összetétele is változott: Az új elnök Posfai Sándor, Tagok: Podhorszki Attila és Podhorszki Irén. A visszamenleges pénzügyi átvilágítást már ebben a felállásban végezte a Bizottság.

Az 1994. évi zárszámadás elfogadásának részét képezte a pénzügyi bizottsági jelentés. A vizsgálati jegyzőkönyv tanulsága szerint az önkormányzat előző évi gazdálkodásában a rádiótelefon használati díja ellen emeltek kifogást.

Januárban a „Diós” megvételére érkezett igen alacsonynak talált lakossági vételi ajánlat borzolta a kedélyeket olyannyira, hogy népi kezdeményezés indult az önkormányzati ingatlanvagyon befagyasztására. A képviselő-testület nem támogatta az ingatlanvagyon zárolását. Az ingatlanvagyon pontos felmérését és hasznosítási terv kidolgozását tartotta szükségesnek, biztosítva a forgalomképes vagyon piaci értéken történő értékesítésének a lehetőséget, az érvényben lévő vagyonrendelete szerint.

Februárban elfogadásra került az önkormányzat 1995. évi költségvetési rendelete, 19.846.000 Ft bevételi, 19.519.000 Ft kiadási összeggel és 327.000 Ft általános tartalékkal.

Sikerült megállapodni a sárisápi önkormányzattal, hogy 1995. március 1-től a sárisápi szeméttelép fogadja az únyi kommunális hulladékot 15.000 Ft/hó személtelhelyezési díj ellenében, egy sárisápi vállalkozó által odaszállítva.

Váratlanul lemondott a mezőtési ház vezetői tevékenységéről Varga László. A helyére Podhorszki Attilát nevezte ki a képviselő-testület úgy, hogy a mezőtési ház üzemeltetési költségeit az italbolt üzemeltetése vállalta.

Döntött arról is az önkormányzat, hogy Kapronczai Györgyöt saját kérésére, térítésmentesen meztelenként alkalmazza.

Negyedik nekifutás II

Vajon elhozta-e 1995. márciusa a tavaszi kikeletet? Az önkormányzat életében elször egy falugy lést hozott, amelynek f apopóját a kábeltelevíziós hálózat esetleges kiépítésének a lehet ségeir l szóló tájékoztató adta. A tervek szerint minimum 80 jelentkez esetén 14.000 Ft/ingatlan költségen épült volna meg a hálózat. Megfelel számú jelentkez hiányában ez a kezdeményezés nem valósult meg.

Szó volt még a gázberuházás megvalósulásának a kilátásairól, a költségvetési tervr l és az új rendeletekr l. A folyamatban lév beruházások (gázvezeték, vonalas telefon) teljesen lekötötték az önkormányzat pénzeszközeit. A gazdálkodás lényegében kimerült az önkormányzati intézmények zavartalan m kódésének a biztosításában.

A márciusi testületi ülésen rendelet született a köztisztaságról és a házi szemét kezelésének szabályairól, a közterület használatának a szabályairól és az állattartás helyi szabályairól. Határozat született a rádiótelefon eladásáról és járdaépítésr l a Határ és a Dózsa György utca között. A járdaépítés munkálatait közmunkások végezték Posfai Sándor munkavezetésével.

Önkormányzati er b l, közmunkások közrem kódésével felújításra került a Pet fi téri buszmegálló. Tavasz elején egy háromtagú ad hoc bizottság (Bezzeg István, Pósfai József, Posfai Sándor) bejárta a község teljes területét és próbálta beazonosítani a parlagon maradó ingatlanokat. Kiderült, hogy a tanácsi rendszerben az állam javára történ tulajdonról való lemondások következtében jó néhány olyan ingatlan van önkormányzati tulajdonban, amik közútról nem közelíthet ek meg. A probléma rendezése érdekében önkormányzati határozat született arról, hogy ezeket az ingatlanokat 10 Ft/m²-es áron felajánlja az önkormányzat megvételre az ezekkel határos ingatlanok tulajdonosainak.

Ezen ingatlanfelmérés jelentett alapot a kés bbi ingatlancseréhez is a kárpótlási hivatallal, aminek lényege az volt, hogy a több tíz darab nadrágszíf parcelláért Arany korona értékben azonos, egybefügg , 3 ha 2141 m² területet kapott az önkormányzat. A kárpótlás sajnos az önkormányzat számára hozott kellemetlenségeket is. A halottasházhoz, illetve a Cseri sz l kbe vezet külterületi út kimérésre került a kárpótlás során kilicított földterületbe. Az új földtulajdonossal hosszú alkudozás után, egy ingatlancserével sikerült önkormányzati tulajdonba visszavenni a fontos szerepet betölt útszakaszt.

Május idusán az id melegedése magával hozta a gondolatok izzását az önkormányzat életében. Folytatódott a rendeletek felülvizsgálata, aktualizálása. Elfogadásra került az 1995-1998. évi programnyilatkozat (kés bbi elnevezése gazdasági program). Merész célok nem kerülhettek megfogalmazásra. F cél a meglév intézmények zavartalan m kódése mellett a gáz- és a telefon-beruházás befejezése, lehet leg hitel és újabb lakossági hozzájárulás igénybevétele nélkül. *„Ennyi Úny Község Képvisel -testülete 1995-98. évi programja, amit felel sséggel fel tud vállalni, és amit úgy érez meg is tud valósítani. Tudjuk, hogy ez nem sok, de sajnos a mai társadalmi, gazdasági helyzetünkben csak ennyire telik”*

A Gáz-Közm Épít közösség Intéz Bizottsági funkcióit a képvisel -testület öt tagja vállalta. A képvisel -testület meghallgatva a kivitelez igazgatójának tájékoztatóját, kötelezettséget vállalt a félévkor esedékes következ részlet (1,6 millió Ft) teljesítésére.

Megállapodás született az Únyi Lovas SE-vel a lovas pálya ingyenes használatáról szóló használati szerz dés megkötésér l.

Határozat született arról, hogy a Képvisel -testület az expolgármester vitatott ügyeinek tárgyalását, bizonyítékok hiányában, végleg lezárja. Posfai Sándor képvisel a döntéssel nem tudott azonosulni, ezért azonnali hatállyal bejelentette a képvisel i megbízatásáról történ lemondását.

És jöttek a dolgos hétköznapiak

1995. második félévének kezdetén új önkormányzati képvisel kezdhette meg munkáját. A lemondás miatt megüresedett helyre, a következ legtöbb szavazatot kapott személy, - aki el is vállalta a feladatot, - Molnár János került. Még melegében megkapta a Pénzügyi Bizottság elnöki székét is.

Az év során kialakításra került két építési telek a Bercsényi utcában (a k fal mögötti részen), amit szeretett volna az önkormányzat els sorban helyi fiatalok részére értékesíteni. Sajnos érdekl d hiányában meghiúsult az elképzelés.

Beiskolázási segílyt kaptak: az általános iskolások 1000 Ft/diák, 1300 Ft/diák a középiskolások. Döntés született pályázat benyújtásáról, 10 f közhasznú foglalkoztatott alkalmazására. Összesen 16 f t alkalmazott abban az id ben az önkormányzat, külön munkavezet felügyelete mellett.

Augusztusban rendkívüli ülés keretében kellett dönteni a gázberuházás hogyan továbbjáról. Kiderült ugyanis, hogy az alapszerzősítésben meghatározott beruházási összeg (16,6 millió Ft) gazdaságossági okokból (keves rákötés/km) nem tartalmazta pl. a Határ és a Nefelejcs utca kivitelezési munkálatait, miközben ezekből az utcákból is befogadott a gáz-közmű építőközösség közmű fejlesztési hozzájárulásokat. A beruházás ebből adódó többletköltsége 9,5 millió Ft-ban került meghatározásra. Így a beruházás teljes költsége 26,1 millió Ft-ra módosult, 8,4 millió Ft-os önrésszel. A képviselő-testület, mivel kényszerpályára került a tartozásai miatt (2,5 millió Ft + büntet kamatok), elfogadta a kivitelező ajánlatát azzal a feltétellel, hogy a beruházás befejezési határidejét 1995. október 31-én állapította meg. Ez a feltétel csak jelképes volt, amit a valóság meg is cáfolt azáltal, hogy a beruházás több mint egy évvel később készült el.

Vas Pál szervezésében és finanszírozásával színvonalas augusztus 20-i műsorozatban volt része a falunak. Ökumenikus istentisztelet a katolikus templomkertben, hangverseny a református templomban, Székely István festmény kiállítása, az únyai táncsoport műsora, hogy csak a legfontosabbakat említsük. Aktív szerepet vállalt a helyi szervezési munkálatokban Kreitnerné Kütsön Katalin és családja.

Kreitner Miklósné 1995. szeptember 11-én nyugdíjba vonult az Öregek Napközi Otthona alkalmazottjaként. Utóda Bednancs Józsefné lett, aki pályázati úton került kiválasztásra. Jó helyi szokás szerint természetesen a pályázat vesztesei (két fő) nem tudták emelt fővel elviselni, hogy nem kerültek kiválasztottak. A képviselő-testületnek levélben megfogalmazott kifogások nem indokolták a pályázati eljárás felülvizsgálatát.

Miután a közmunkások végeztek a bozótirtással, a szeptemberi testületi ülésen döntés született arról, hogy a temető könnyebb rendben tarthatósága érdekében átmenetileg csak az alsó temetőben lehet temetni.

Döntés született arról is, hogy a Bajóti Zeneiskola kihelyezett tagozatot működtethet a helyi Napköziotthonos Óvodában és Általános Iskolában.

Molnár Andrásné képviselő sikertelen pályázati eljárás után (nem pályázott senki) kezdeményezte új, második óvodai pályázat kiírását. Mivel nem tudta elfogadni, hogy ez nem képviselő-testületi, hanem intézményvezetői hatáskör lemondott képviselői mandátumáról. Hogy valami maradandót is alkosson, utólag levélben „jól” beolvastott a képviselő-testületnek és a polgármesternek, felszólítva őket a lemondásra testületileg.

Az októberi ünnep után ismét eskütelletel kezdődött a testületi ülés. A 1994-es választási eredmények alapján a sorban következő Seres Attiláné az új képviselőúrnő, aki egyben a helyi iskola vezetője is volt.

Sajnálatos módon hosszú idő után történt egy tűzeset a faluban. A Deák Ferenc u. 9. házszám alatt található családi ház teteje égett le, illetve a belseje részben ki. Az újjáépítéshez az önkormányzat is segítséget nyújtott.

Döntés született a Dorog központú térségi orvosi ügyelethez való csatlakozásról, amely hétköznapi munkaidőn kívül (16-06 óráig) és hétvégén egész nap működtött.

A november közepén megtartott közmeghallgatás lényegében azoknak a döntéseknek a negatív hangvételű felelőadásáról szólt (ÖNO és óvoda pályázat), amikben már felelősen döntött a Testület. Érdemi vita, illetve egyeztetés a telefon-befizetések szerzősítésének a módosításáról volt, de a többség elfogadta a képviselő-testület állásfoglalását.

November végén, testületi szinten is terítékre kerültek a közmeghallgatáson felvetett észrevételek, kritikák. A képviselő-testület sajnálatát fejezte ki, hogy néhány döntése meg nem értést váltott ki néhány emberben, de annak tudatában, hogy a kritikát megfogalmazók általában nem voltak tisztában a törvényi előírásokkal, úgy döntött, hogy halad tovább a megkezdett úton.

Egyezség született a közös tanács idején épült dági körzeti iskola tulajdonlásáról. Úny Község Önkormányzata annak fejében mondott le a tulajdonrészéről, hogy Dág nem támaszt követeléseket visszamenlegesen az épület fenntartási költségeit illetően, és továbbra is biztosítja annak a lehetőleg, hogy az únyai felső tagozatos gyermekek - önkormányzati, pénzübeli hozzájárulás nélkül - beiratkozhatnak és tanulhatnak az intézményben. Az átadott tulajdonrész 28 % volt.

A decemberi testületi ülésre elkészült a Pénzügyi Bizottság írásos beszámolója az intézmények működésének vizsgálatáról. A megfogalmazott javaslatokról a döntés elnapolásra került a törvényi lehetőségek megvizsgálása, és az intézményvezetők véleményének a megismerése céljából.

Balázs Andrea jegyző bejelentette lemondását, 1996. január 31.-vel, amit a képviselő-testület közös megegyezéssel elfogadott. Indoklásként elmondta, hogy új házasságában Tatabányán lett otthonra, ahonnan nem tudja megoldani a napi kijárást Únyra, főleg télen nem.

1996-ban, minden este félhomályban

1996 első testületi ülésén a képviselő-testület az éves költségvetés fő összegét 21.685 ezer Forintban állapította meg. A Pénzügyi Bizottság, első sorban személyeket érintő (intézményi munkaidő-csökkentések) reformjavaslatok, egy kivételével, nem kerültek elfogadásra.

Közszájon forgott a községben annak igénye, hogy a kárpótlás során jó lenne, ha az önkormányzat területhez juthatna a temető birtokosainak és lakótelkek kialakítására. A temető birtokosainak problémája az volt, hogy a szóba jöhető területek mind magántulajdonban voltak már. Még a halottas házhoz vezető út is magántulajdonba került, amit pénz híján csereingatlan felajánlásával sikerült önkormányzati tulajdonba venni. Egyébiránt pedig akkor az alsó temető újra hasznosítható területe nem volt pontosan beazonosítható az alulgondozottsága miatt. Jelenlegi állapotában viszont jól látható, hogy egy emberöltő biztos eltelik mire betelik.

Építési telkek kialakítására tartalék terület mindig jó, ha van, de a mai profitorientált világunkban sajnos be kell látni, hogy építési telkeket csak piaci alapon lehet kialakítani és értékesíteni. Ebben az esetben viszont nem könnyű az értékesítésük a magas ár miatt. Szociális alapon olyan önkormányzati tulajdonú telkeket lehet hasznosítani, amik évtizedek óta nem találtak gazdára.

A lényeg, hogy építési telkek kialakítására sikerült egybefüggő területet beszerezni az ÁPV Rt-vel lefolytatott csereügylet keretében. A csere Arany Korona értéken kötött szerződés alapján. A 48,77 AK 3,2141 ha területet ér az únyói 09 helyrajzi számon belül. Az önkormányzat által felajánlott ingatlanok zöme az Oldalokban lévő „nadrágszűj” zártkerti ingatlanok, amelyek a kárpótlás utolsó árverésén kerültek kalapács alá. A cserét jóváhagyó testületi határozat ekkorra datálódik. Az észszerűség viszont azt diktálja, hogy el kell szüntetni a szépszámmal meglévő foghíj telkek beépítésre.

A Közigazgatási Hivatal áldásával a jegyzői feladatok ellátására, 1996. február 1-től 1996. december 31-ig Kovács Gyuláné került kinevezésre.

Az önkormányzat likviditási problémáinak a csökkentése érdekében sajnálatos határozat született arról, hogy minden második közvilágítási lámpatest kerüljön ideiglenesen kikapcsolásra. Annak ismeretében, hogy ez a kis önkormányzatoknál többször szomorú aktualitást él, reménykedjünk, hogy mi alaposan megelégeltük a korunkat és nem kell ismételt ilyen eszközökhöz folyamodnia az önkormányzatnak.

Márciusban a tavasz első napján tartott testületi ülésen tiszteletét tette Mayer Ferencné, Dág Község Polgármestere. Látogatásának célja az önkormányzatokat a csúszkára sodort új önkormányzati finanszírozási rendszer ellensúlyozása önkormányzatok közötti együttműködéssel. Javaslatának lényege az iskola és az óvoda társulások formájában történő megkötése. Az iskola esetében olyan átszervezéseket is javasolt, ami arról szólt, hogy Únyon csak az 1-2 osztály maradjon. Ez komoly vitát váltott ki, minek következtében az iskolai osztályok maradtak úgy, ahogy voltak (alsó tagozat helyben), de az iskola társulások megkötésében sikerült megegyezni.

Döntés született önkormányzati támogatási igény benyújtásáról az önhibáján kívül hátrányos helyzetben lévő helyi önkormányzatok pályázati támogatására.

1996. május 1-től megkezdte működését a térségi orvosi ügyelet Dorogon, aminek az ellátási területe kiterjed Únyra is.

Meghívást kapott a májusi testületi ülésre, amit el is fogadott dr. Haller Zoltán országgyűlési képviselő. Igaz kicsit meglepődött a meghíváson, aminek hangot is adott, mert ilyenben még nem volt része kistérségi szinten. Megtudtuk tőle, hogy programja három alappilléren épül: 1. Országgyűlési körzete infrastrukturális problémáinak a kezelése: úthálózat fejlesztések (10 főút), vasút korszerűsítés HÉV szerelvény átépítéssel Budapest-Esztergom között; 2. Regionális elv megvalósítása: Dorog-Esztergom-Nyergesújfalu együttgondolkodásának kialakítása; 3. Esztergom

versenyképességének a visszaszerzése: a rendszerváltoztatás eltti régióközponti szerepének a visszaállítása. A meghívás apropója igazából az országgyűlési kistéleplési (1000 lakos alatti) politikájának a megismerése lett volna. Sajnos, mint kiderült ilyen nem létezett, mindenkinek a saját belátása szerint kellett boldogulnia, már amennyire az anyagi lehetőségei engedték. A képviselő úr szavai szerint belátta, hogy a kistéleplések lemaradása a városokhoz képest nem. Az általa javasolt kitéleplési pontok: városi lakók kistéleplésének helyi segítése, faluturizmus, közművesítés. Hát nem volt valami biztató perspektíva.

1996. május 14-i felhőszakadás következtében azon kívül, hogy alaposan elázott a község, sajnos a Kossuth, Béke, Sallai (későbbi Fenyves) utcában több lakóház alsó szintje, és melléképülete került ideiglenesen víz alá. A legnagyobb károk az önkormányzati tulajdonú utakban keletkeztek. A belterületi utak közül a Dózsa György utcában volt a legnagyobb a leömlő víz károkozása. Több napig tartott a Kossuth Lajos utca felső szakaszáról a hordalék elszállítása. De a pincésori úton is 1 m-nél mélyebb vízmosás tángott szinte teljes hosszában. Pusztított a hirtelen lezúdult nagy mennyiségű víz a lejtés telkeken belül is (Deák, Bercsényi utcák). Az idősebb generáció szerint több mint 30 éve nem volt ekkora eső Únyon. Az önkormányzati tulajdonú ingatlanok kármentésére az önkormányzat vis maior támogatási igényt nyújtott be az Államhoz, amit részben meg is kapott.

A bezárt laktanyai halastavak hasznosítására alakult egy horgászbarát csoport, akiknek a szószólója Bednánits József volt. Kérték az Önkormányzatot, hogy tegyen lépéseket a halastavak önkormányzati tulajdonba adására. A Honvédelmi Minisztérium olyan feltételeket szabott, amiknek a teljesítéséhez nem volt meg az anyagi fedezet.

Döntött a Testület az újonnan alakuló Dorogi Térségi Társuláshoz való csatlakozásról, amelynek 14 település volt az alapítója. Akkor még elsősorban területfejlesztési célok kerültek a feladatmeghatározásba.

A dr. Tittmann János nevével fémjelzett Dorog Térségi Szociális Kerekasztal pályázatán az idősek Klubja 1,5 millió Ft támogatásban részesült. Ennek köszönhetően újra lécezték és cserepezték a tetőt, a mennyezetet részben hőszigetelték, új bútorok kerültek beszerzésre, de akkortól van mosógép, tv, varrógép is.

Dággal és Máriahalommal közösen, a dági konyha felújítására, ételszállító berendezések és autóvásárlására 4,4 millió Ft támogatás érkezett ugyanebből a pályázatból.

A júniusi képviselő-testületi ülés meghívott vendégei székelykörnyezetünk megyei önkormányzati képviselői voltak. Jelesül Bérczes József Csolnok község és Haracska Ferenc Sárísáp község polgármestere. Bérczes úr eladta, hogyan látja a Megyei Közigyelés és m ködését, Haracska úr elmondta, hogy számára csalódás a Közigyelés és m ködése. Szinte a teljes energiájukat leköti a megyei fenntartású intézmények m ködtetése. A kistéleplési jövőkép alapjait abban látták, hogy alul kell kitalálni mit szeretnének, de a tervezett programok megvalósíthatósága érdekében fontos a társulásszintű összefogás, ami egyben az állami vezetés elvárása is. A már m köd gazdasági összefogások (gáz- és telefonberuházás) mellett az oktatás-nevelés és a közigazgatás az önkéntes társulások fő célterületei.

Kapronczai György, mint a Földrendezési Bizottság Elnöke értékelte a helyi kárpótlási földárveréseket. Elmondta, hogy az Érdekegyeztetési Fórum 1992. március 12-én alakult 5 fősvel. Az első árverési földalapot a volt Pilishegyi Állami Gazdaság által mvelt 212 ha 2519 AK értékkel és a sárísápi „Új Élet” Mezőgazdasági Termelőszövetkezet által mvelt 62 ha 901 AK értékkel alkotta. Az únyi vásárlók ebből választásuk szerint, 500 Ft/AK áron jutottak földhöz. Az Érdekegyeztetési Fórum 1994. augusztus 19-én alakult át Földrendezési Bizottsággá. A második földalap árverésére 1994. december 5-én került sor. Sajnos az únyi emberek nem mutattak kellő érdeklődést a kárpótlási jegyek és földvásárlások iránt. Így relatíve sok földterület került más településen (főleg Tinnyeiek) élők kezébe. Sajnálatos dolog, hogy a cserealapot képező únyi 09 hrsz-ú ingatlan egy része is kalapács alá került, amiről az önkormányzatot később tájékoztatták. Kritikaként megfogalmazódott, hogy az önkormányzat aktívabban is részt vehetett volna a földárveréseken, akár kárpótlási jegyek felvásárlása után, mint licitáló.

A nagy földprivatizáció azt eredményezte, hogy szerény becslések szerint ebben az időszakban a külterületi földterületek mintegy 40 %-át nem mvelték. Hiába volt, van a földtörvény által elírt mvelési kötelezettség.

1996-nak a második fele

Nyárközépi nagy melegben forrott a levegő az oktatási nevelési intézmények működésének az átszervezése okán. Hivatalosan is megalakult a Dág, Úny Községek Oktatási Intézményeit Működő Társulás. Az únyi alsó tagozatos általános iskola 1996. IX. hó 1-től működik hivatalosan a dági Körzeti Általános Iskola tagintézményeként. A tagiskola-vezetői megbízatást Seres Attiláné született: Hegyesi Marianna Mária kapta meg, határozatlan időre.

Az óvoda ekkor még maradt önálló intézmény. Vezetőt váltott ki azonban az óvodavezetői megbízatás meghosszabbítása. Konkrétan, hogy a lejárt, határozott idejű megbízatás után magasabb vezetői vagy vezetői állás legyen-e a vezetői státusz. Végül az a döntés született, hogy Molnár Józsefné óvodavezetői státuszban került kinevezésre, határozatlan időre.

Az átszervezésekről szóló döntések meghozatalánál meghívott vendégként jelen volt dr. Mikolasek Sándor a Komárom-Esztergom Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője is, aki az átszervezések szükségessége mellett agitált.

Meleg pillanatokat okozott a Képviselő-testületnek a gázberuházás programgazdájának (Gerecsegáz Rt.) levele, melyben tudatta, hogy Únyon a túlépítés költsége 3,05 millió Ft, amely összeget a hónap végéig kellett volna utalni. Erre nem került sor, hanem egy forró, néhol égető hangú levél volt a válasz. A Gerecsegáz Rt. által túlépítésként meghatározott fogalom valójában olyan többletépítési igény volt, ami már a tervezés során ismert volt. Gazdaságossági megfontolásból kimaradtak a megvalósítási tervből olyan utcák, ahol kevés rákötés volt várható. Esetünkben ezek a Határ és a Nefelejcs utcák voltak, miközben onnan is befogadásra kerültek közműfejlesztési hozzájárulások.

A májusi viharkárok helyreállítási munkálataira a pénzügyminiszter a belügyminiszterrel közösen 2 millió Ft vis maior támogatást hagyott jóvá Únyon. Döntés született ennek a felhasználásáról. 1 millió Ft szerepelt a tervben a Kossuth Lajos utcával párhuzamos Únyi patak medrének a kézi tisztítására. Mivel a munka nem az elvárásoknak megfelelően került elvégzésre, a patakmeder tisztítására betervezett összeg nem került kifizetésre, hanem átcsoportosult útfelújításra. Nagyságrendileg második legnagyobb volumenű felújítást a pincesori út igényelt. Komoly károk nyomait kellett eltüntetni az „Új” Dózsa György utcában, de szükség volt helyreállítási munkálatokra a Bercsényi, a Deák és a Határ utcákban is.

Dr. Rittling Ferenc háziorvos bejelentette, hogy tevékenységét vállalkozóként kívánja folytatni, amihez a Képviselő-testület támogatását kérte.

Szeptemberben testületi szinten tovább folyt az egyeztetés a programgazdával és a kivitelezővel a gázberuházás költségeinek rendezése tárgyában. A megegyezés eredményesnek mondható, mert a hónap közepén megkezdődtek a várva várt kivitelezési munkálatok.

Tájékozódott a Testület a vezetékes telefonhálózat már folyó kivitelezési munkálatairól is, illetve a várható üzembe helyezés időpontjáról. Kiderült, hogy a község lakossága még ilyen közel sohasem volt ahhoz, hogy a telefondrótok elérjenek a lakásokba. Az üzembe helyezés ekkor megismert időpontja, 1997 májusa, reális célkitűzésnek tűnt.

1996 utolsó negyedéve képviselő-testületi üléseinek visszatérő témáját az éppen folyamatban lévő gázvezeték építés körüli problémák adták. Mondhatjuk, hogy ezen kívül csak kötelező napirendi pontok (intézményi-, bizottsági beszámoló; költségvetés teljesítése, tervezése) kerültek megtárgyalásra.

A gázvezeték műszaki átadására 1996. december 3-án került sor, majd a gáz alá helyezés 1996. december 16-án történt. A 12 települést érintő beruházás záróakkordja a 1996. december 20-án, Únyon tartott ünnepélyes gázlánggyújtás volt, amelynek költségeit a kivitelező vállalta magára. A fellobbanó gázlángot megszentelte Kardos László plébános és megáldotta Boross Géza tiszteletes. Az ünnepélyes pillanaton jelen volt és beszédet mondott a Komárom-Esztergom Megyei Közigazgatási Hivatal Elnöke, dr. Kovács György Zoltán is. A Fogyasztói rákötések megkezdésének dátuma 1996. XII. 21. Az első gázzal működő önkormányzati intézmény a Községháza.

Lehet, hogy a Kedves Olvasó felteszi magában a kérdést, minek ennyit foglalkozni a gázvezeték építéssel? Sokak szerint ráadásul ma már ez az egyik legdrágább műszaki mód. Ma, 17 év távlatából (e sorok írásakor) ez valóban csak történelem. Akkortájt, a sok hercehurca láttán, sokan megkérdőjelezték, hogy egyáltalán lesz-e vezetékes gáz Únyon. Csak egy epizód ennek igazolásául: abban az öt napban, amikor már gáz alatt volt a vezeték, de még nem volt rákötés, időnként sáncok nem

hitték el, hogy gáz van a vezetékben. Még az ünnepélyes gázlánggyújtásra is azt mondták, hogy megrendezett dolog volt.

A decemberi ülésén a Testület 1997. január 1-től Baják Jánost bízta meg a jegyzői teendőinek ellátásával, megbízotti státuszban, mivel Dágon töltött be jegyzői állást. Történt ez annak reményében, hogy egy év múlva megalakul Dág községgel a körjegyzőség.

1997.

Új év, új arcok, a Hivatalban. 1997. január 1-től Baják János a megbízott jegyző. 1997. február 1-től Somogyi Józsefné, először közhasznú foglalkoztatottként, került alkalmazásra pénzügyi, adóügyi területen.

Dr. Rittling Ferenc háziorvos, az orvosi szolgáltatást 1997 áprilisától magánvállalkozásban látja el. Az orvosi és védőnői rendelő önkormányzati tulajdon. Használati jogát bérleti szerződéssel szabályozza. Az év elején Baják János megbízott jegyző javaslatára döntés született egy helyi újság beindításáról (Únyi Újság). Az elképzelések szerint negyedévente jelenik meg, a javaslattevő szerkesztésében, nyomdai sokszorosítással. Az első szám márciusban jelent meg, március 15-i lapzártával.

1997. év költségvetési terve 18.594.000 Ft bevétellel, 21.155.000 Ft kiadással került elfogadásra. Az 1996. évi zárszámadás 25.754.000 Ft bevételi és 25.583.000 Ft kiadási összegről szólt. A kiadásokból 3.033.000 Ft került felhasználásra felújításokra.

1997 februárjában Molnár János lemondása miatt megüresedett önkormányzati képviselői helyre Podhorszki Ferenc került.

A Képviselő-testület elfogadta a helyi címer alapításáról és használatának rendjéről szóló rendeletet, ami törvényes keretet teremtett az 1993-ban alapított újkori únyi címernek és használatának.

Áprilisban falugyűlésre volt hivatalos a község lakossága. A lakosság részéről 43 fő jelent meg. Régi szép idők! Napjainkban egy ilyen eseményen jó esetben csak a tizede jelenik meg. Viszont az is igaz, hogy azokat a témákat (telefon- és gázvezeték beruházás alakulása) nem sírjuk vissza, amik akkor vonzották a polgárokat a lakossági fórumra.

Június 5-én határozat született körjegyzőség alakításáról Dág községgel. A Dág, Úny Körjegyzőség hivatalosan 1998. január 1-től kezdte meg működését, Baják János körjegyző vezetésével.

1997 nyarán megszólaltak az első vezetékes telefonok a községben. Az első telefonkészülék a polgármesteri hivatalban került beüzemelésre, de rövid időn belül minden előfizető lakásban megcsörrentek a készülékek.

Az Idősek Klubja hétszáz ezer Ft pályázati támogatást nyert a Dr. Tittmann János nevével fémjelzett Dorogi Térségi Szociális Kerekasztal Szervezésében, a vizesblokk felújítására és a tevékenységi kör szélesítését szolgáló elektronikai eszközök és gépek beszerzésére.

A nyári intézményvezetői beszámolókból tudjuk, hogy az únyi óvodába 19, míg az iskolába 27 gyermek járt. A kedvező intézményi létszámok első sorban annak voltak köszönhetőek, hogy abban az időben csak divatból és mondvacsinált indokokkal nem járatták a gyermekeket más települések gyermekintézményeibe. Pedig akkor is csak összevont alsó tagozat működött a faluban.

Varga László szervezésében az únyi és a dági iskola diákjai 10 napos nyári táborozáson vettek részt az Erdélyi-szigethegységben, 1997. július 25-től. Az önálló vadkempingezésről hazaérkeztek csak Medvetúráként emlegetik azóta is az élményekkel teli utazást.

Ősszel döntés született Máriahalommal közös szennyvízcsatorna hálózat megterveztetéséről és pályázat benyújtásáról, amit az úrszói Közmeghallgatáson is alaposan kitárgyaltak az ott megjelentek. Az év végén a volt laktanya ingatlanjainak önkormányzati, illetve helyi hasznosításának az igénye váltott ki élénk vitát, és türelmetlenségeket a helyi lakosságban. Az Önkormányzat panasszal élt Keleti György honvédelmi miniszternél a volt laktanya pályázati úton történő értékesítése kapcsán, sikerrel. Az első pályázat eredményét megsemmisítették és új pályázat került kiírásra a bázis területére, 1997. december 18-i benyújtási határidővel, 35.546.750 Ft+ÁFA irányárral. A pályázatkíró elsőleges célja az egy tagban történő értékesítés volt. A lakótelep eladása ekkor még nem került pályáztatásra. A panasztétel előtűnt a civil szféra gazdasági hasznosítási terveket szövögetett (fatelepep, fafeldolgozás). Lakossági igényként a lakótelep bérlakásos hasznosítása fogalmazódott meg, valamint a halastavak önkormányzati tulajdonba kérése. Tervezési kehiány következtében a civil szféra és az önkormányzat nem pályázott. E sorok írójának olyan érzése van a mai napig, hogy akik a „Laktanyával” kapcsolatos

igényeknek hangot adtak, vagy nem voltak tisztában az önkormányzat anyagi helyzetével (meg a sajátjukéval sem), vagy a gibicnek semmi sem drága alapon cs dbe szerették volna juttatni a települést. Az csak hiú ábránd lehetett, hogy ingyen, vagy szinte ingyen meg lehet kaparintani az ingatlant. Az önkormányzat annyit tudott elérni az újra pályáztatás el tt, hogy az ingatlan telegkönyvileg megosztásra került. Külön helyrajzi számra került a volt bázis, a lakótelep, a lakótelepre vezet út és a tavak. Az út néhány év múlva önkormányzati tulajdonba került, de a tavak továbbra is a volt laktanyához tartoztak, illetve tartoznak.

Eltelt egy év viszonylag békében és nyugalomban. Elégedetlenek mindig voltak és mindig is lesznek. Viszont alapigazság, hogy amikor vannak kézzel fogható eredmények, akkor a lakosság is toleránsabb a képvisel ivel szemben. A vezetékes telefonhálózat üzembe helyezése félévvel a gázhálózat átadása után, mindenképpen fontos esemény volt.

1998 a harmadik szabad választások éve

Január elsejével hivatalosan is megkezdte m ködését Dág, Úny Körjegyz ség. Az új intézményi forma igazából szervezeti változásokat nem eredményezett. A hivatali alkalmazottak ugyanazok maradtak és mind a két településen változatlanul m ködött a Hivatal. A körjegyz nek kötelez jelleggel heti egy napot kellett a társközségben (Únyon) töltenie. Igazából ez sem szervezeti változás, hanem törvényi kötelezettség, ami természetesen a valós igényeknek megfelelő en rugalmasan került alkalmazásra a munkavégzés során. Adódik a kérdés, hogy nyolc évvel azután, hogy az önkormányzat visszakapta önállóságát, miért kellett azt még ha részben is, de feladnia? Egyszer a válasz: pénzügyi kényszerít eszközök hatására. A körjegyz ségként m köd hivatalok, megközelít leg akkora nagyságrend plusz állami támogatásban részesültek, ami fedezte a körjegyz bérét.

Az önkormányzat teljesen meg rizte szuverenitását. A helyi ügyekben teljes egészében a helyiek dönthettek továbbra is.

Az év elején elfogadott költségvetés nem a kampányolás jegyében készült az biztos. Fejlesztésre, felújításra egyetlen fillér sem került betervezésre a 20,3 millió Ft-os kiadási f összegb l.

Nyáron bevezetésre került az ipar zési adó. A helyi vállalkozások berkeiben nem okozott osztatlan sikert, így csak a harmadik nekifutásra került elfogadásra az ezt szabályozó rendelet.

A szokásos éves körzeti megbízotti beszámoló alkalmával ma már meglep nek t n kérésekkel állt el a kmb-sek f nöke: a körzetet alkotó települések (Dág, Máriahalom, Úny) vegyenek közösen egy személygépkocsit a körzetisnek és biztosítsák az üzemeltetési költségeket; vegyenek mobil telefont és fizessék a havi számláit; minden településen biztosítsanak irodát és számítógép használatot. Szóval ebben az id ben nem csak az önkormányzatok voltak az ország szegénylegényei.

Határozat született arról, hogy az önkormányzat hely (terem) és három évi üzemeltetési költség magára vállalásával támogatja a Varga László nevével fémjelzett civilszervezet (BEBTE Turisztikai és Ismeretterjeszt Szakosztálya) Teleház pályázatának a benyújtását. Sajnos a sikeres pályázat megvalósítási feltételeinek biztosítását sikerült a helyi önkormányzati választási kampány egyik kiemelt témájaként felvonultatni. A támadások célpontja a polgármester volt, aki nem a m vel dési házat képzelte el a megye második teleházának a helyszínéül.

Dr. Latorczai János frissen megválasztott országgy lési képvisel tiszteletét tette a testület szeptemberi ülésén, ahol az eredeti téma az országgy lés kistéleplési politikájának ismertetése, azon belül Úny község napi gondjainak, esetleges kitörési pontjainak elemzése volt. Az országgy lési képvisel úr ígéretet tett, hogy segít a problémák kezelésében, amit kés bb meg is tett.

A szeptemberi Közmeghallgatással célegyenesbe fordult a helyi választási kampány. A f napirend a Képvisel -testület 1995-98. években végzett munkája volt, ami az októberi „utolsó” ülésen megfogalmazott kritika szerint „elmúlt négy évez s”-re sikerült. Az ok-okozati összefüggések ismeretében kijelenthet , hogy az 1994-98-as választási ciklus f feladatait a megörökölt beruházások (gáz, telefon) minél „fájdalommentesebb” megvalósítása jelentette. Talán ennek a visszacsengése volt az is, hogy a Közmeghallgatáson a lakosság részér l „csak” 16 f jelent meg. id. Kreitner Miklós után szabadon: „Amikor valami sikeresen elkészül, utána nem jönnek sokan a falugy lésre.”

A harmadik demokratikus önkormányzati választás 1998. október 18-án zajlott. Igaz, hogy a címbe beleférne a választási eredmény ismertetése, viszont az új testület megalakulása mindig egy új fejezet kezdetét vetíti el az adott község életében. Adassék hát meg a lehet ség a jöv krónikásának, hogy

ha folytatni kívánja történelmi visszatekintését, a következő fejezetet a választások szereplőinek ismertetésével kezdje.

A harmadik szabad választások

Az 1998. október 18-i önkormányzati választások, mint minden ilyen történelmi esemény egy új fejezet kezdetének a lehetőséget biztosította a község számára.

Kezdjük a választási eredményekkel: A 495 választópolgárból 268 járult az urnákhoz (54 %). Borossné Bakon Erika a Független Kisgazdapárt jelöltjeként 83, **Pósfai József** független jelöltként 181 szavazatot kapott a polgármester választáson.

A helyi önkormányzati képviselő-jelöltekre leadott szavazatok: **Varga László** független jelölt 171, Pósfai József független jelölt 157, **Hajdárné Molnár Elvira** független jelölt 155, **Podhorszki Attila** független jelölt 150, **Borossné Bakon Erika** Független Kisgazdapárt jelöltje 130, **Podhorszki Ferenc** független jelölt 122, **Bezzeg István** független jelölt 106, **Seres Attiláné** független jelölt 102, ifj. Kocsis László független jelölt 73, Kiss Sándorné független jelölt 60.

A megyei közgyűlési listára leadott szavazatok: FIDESZ MPP 54, FKGP 82, MDF 6, MSZP 56, MIÉP 13, SZDSZ 8, Munkáspárt 7, Polgármesterek-Nemzetiségi Fórum 2, Ácsi Önkéntes Tisztviselőegyesület 0, Megyei Vadászszövetség 3, Van Reménység Klub 1.

Az alakuló ülésen az Igazgatási és Szociális, valamint Pénzügyi Bizottság is alakításra, illetve megválasztásra került. A Pénzügyi Bizottság tagjai: Hajdárné Molnár Elvira elnök, Borossné Bakon Erika, Bezzeg István, Podhorszki Irén tagok. Igazgatási és Szociális Bizottság: Hegyesi Mariann (Seres Attiláné) elnök, Balázs Józsefné, Molnár Józsefné, Podhorszki Attila, Podhorszki Ferenc tagok.

Az érdemi munka megkezdése nem volt zavartalan. A képviselő-testületen belül, a választási ciklus elején, két erővonalt látszott kialakulni. Ez néhány hónapon keresztül meghatározta az önkormányzat működését, hol így, hol úgy. Kérdés kinek a szemszögéből nézzük. Ha egy ügyben nem születik első körben döntés, fel lehet úgy is fogni, hogy a jó munkához idő kell, miközben pedig lelassul a döntési mechanizmus. Ennek ékes példája, hogy az alakuló ülésen a polgármester által javasolt személyt (Bezzeg István) nem választotta meg a Képviselő-testület alpolgármesternek. A következő ülésen Varga László került az alpolgármesteri pozícióba.

A nézeteltérések fő oka a művelődési ház további megkövetésének a formájából adódott. Néhány évig ugyanis varrodaként működött, munkalehetőséget teremtve első sorban helyi, másodsorban szomszédos települések asszonyainak. Sajnos az első sorból egyre inkább második sor lett, ami párosult a művelődési élet felporzódását célzó igények egyre karakteresebb kifejezésével is.

Varga László és civil egyesülete jóvoltából pályázat útján közel 2 millió Ft támogatás került községünkbe, Teleház kialakítására. A pályázat benyújtása az önkormányzati választások előtt történt, önkormányzati támogatással. A megvalósítás pedig utána vált esedékessé. Így alakulhatott ki vita arról, hogy a már elzárva elfogadott helyszín-e az igazi, illetve, hogy az önkormányzat mivel támogassa a megvalósítást, illetve a működést.

A képviselő-testület azon része amelyik nem a polgármester mellett állt aláírásgyűjtést kezdeményezett a művelődési ház kulturális célra történő hasznosítása érdekében. Amikor döntés született ez ügyben az aláírók közül jónéhányan megjelentek a testületi ülésen. A vita addig fajult, hogy Hajdárné Molnár Elvira Katalin lemondásra szólította fel a polgármestert.

Kompromisszumos megoldás született: 1999. tavaszán átadásra került a Teleház és a művelődési ház is visszakapta intézményi mivoltát.

Az év vége előtt még döntés született járdaépítési pályázat benyújtásáról. A tervezett járda helyszíne a Bercsényi utca 1-31. házszámok közötti szakasza. A fejlesztés tervezett összköltsége 48.929 ezer Ft volt, amiből az önkormányzati önerő 17.125 ezer Ft lett volna. A pályázat ebben a formájában nem nyert támogatást.

Döntés született a mezőri szolgálat bevezetését szabályozó rendelet elkészítéséről.

Napirend volt a szennyvíz-csatornázás pályázata is.

Tavaszi szél dacot lágyít ...

1999. tavasza a meleg hangvétel sz és télid után meghozta a várva várt enyhülést. A kikelet ébreszt t fújt a természetnek, ami magával ragadta a képvisel testület fantáziáját is. A viták helyett pályázati lehet ségek kihasználása felé fordult a figyelem.

Márciusban a Nemzeti Ünneppel mellett még két fontos esemény adott örömteli okot ünneplésre. 1999. III. 21-én ünnepelte a község akkori legid sebb lakója, Raduka Ferencné, mindenki Klári nénije a 90. életévét. Népes családja és az Önkormányzat az Id sek Klubjában szervezett összejövetelen köszöntötte e szép kor megérése alkalmából.

1999. március 28-án bens séges ünnepség keretében hivatalosan is megnyitotta kapuit az Únyi Teleház, Varga László vezetésével. A maga nemében ez a második ilyen intézmény volt akkoriban Komárom-Esztergom Megyében. A Teleház beüzemelésénél elévülhetetlen érdemeket szerzett Nagy Péter és Juhász Norbert.

Varga Laci barátunk a tavasz elején kísérletet tett polgár r egyesület alakítására, de tekintettel arra, hogy az alakuló ülésnek szánt összejövetelen rajta kívül csak egy személy jelent meg, a polgár rség létrehozása elnapolódott. Viszont megkezdte ténykedését mez rként Kapronczai György.

A történelmi h ség kedvéért mindenképp említést érdemel, hogy az 1990-es évek végén államilag fontos, de a fiatalok körében nem kedvelt eseménynek számított a katonaköteles kort elért fiatalok sorozása, március végén, április elején. Az únyi sorköteleseknek Esztergomban kellett megjelenniük egészségügyi alkalmassági vizsgálaton.

Az áprilisi testületi ülésen többek között napirend volt a Dorog és Térsége Gyermejjóléti Szolgálat beszámolójának a megismerése. A családgondozói feladatokat akkoron Wiezner Nikoletta látta el községünkben.

Alaphangot adott a pályázati kedvnek, hogy az Önkormányzat 5 millió Ft támogatást nyert, pinceveszély elhárítási program lebonyolítására. Ennek hozományaként döntés született partfalveszély elhárítási támogatási igény benyújtásáról a Bercsényi utca fels szakaszának rendbetételére.

Döntés született még az ÖNHIKI (Önhibáján Kívül Hátrányos Helyzet Önkormányzatok) támogatási igény benyújtására, valamint készült pályázat a m vel dési ház újraindításához szüksége pénzeszköz igénylésére is, de szóba került a szennyvízcsatorna pályázat újraélesztése is, Máriahalom községgel közösen.

Május elsején a Teleház szervezésében, Varga László alpolgármesternek köszönhetően, színvonalas rendezvényekből álló Majális került megrendezésre az iskolaudvaron. Családi vetélkedők és sportrendezvények mellett meghívott előadók is színesítették a programot.

Májusban látogatást tett községünkben Rezi Árpád a Komárom-Esztergom Megyei Közigyelés Alélnöke, aki a Közigyelés kistéleplülési politikáját felvázolva konzultált a Képviselet-testülettel. Mondandójából az derült ki, hogy a Megye kistéleplülési politikája azonos az Állammal. Viszont lényeges elem, és talán ez is volt a meghívás lényege, hogy a Megye annak idején rendelkezett fejlesztési támogatások elosztásával, természetesen pályázati úton (CÉDE, TFC).

Harmadszori tárgyalás után elfogadásra került az Önkormányzat 1999-2002. évi ciklusprogramja. Sokat nem változott a tartalma a közel három hónap alatt. Képviselet i kritikai észrevételek hátráltatták az elfogadását, viszont a várva várt képvisel i javaslatok meg csak nem érkeztek. A gazdasági program összeállításakor, a mez gazdasági termelésben megedz dött fiatal titánként mertem, talán írhatom úgy is, hogy mertünk, egy a helyi éghajlati és domborzati viszonyoknak megfelelő mez gazdasági termelésre alapozott faluképet vizionálni. Viszont be kellett, be kell látnunk, hogy egy ilyen nagy léptékű program megvalósításához egy teljesen új földtulajdonlási rendszerre volna szükség. Meg persze a földtulajdonosok nagyarányú szemléletváltására, amit befolyásolhatna egy nagyon gazdag önkormányzat, a földek felvásárlásával. Amíg ezek egyike sem válik valósággá, addig a mez gazdaság, mint húzó ágazat kimarad Úny község életéből.

Természetesen megfogalmazódtak nemes célok más ágazatokkal kapcsolatosan is, de amíg a f csapásirány az „érintetlen” falukép megtartása, addig ezek az elképzelések maradnak az álom kategóriában.

Még az első félévben megtartotta a m vel dési ház, Borossné Bakon Erika önkormányzati képviselő szervezésében, kapunyitó programját, ami a község nyugdíjas korosztályának jelentett egy kellemes délutánt.

Központi intézkedés következtében 1999. július 1-től a helyi építésügyi szakhatósági feladatok intézése Sárissápról átkerült Dorog Város Polgármesteri Hivatalához.

Csendes félévet éltünk

„Hosszú idő után végre sorra került a katolikus templom tetőzetének a felújítása, mely olyannyira rossz állapotúvá vált, hogy a legcsekélyebb terhelésre is a beomlás veszélye fenyegette. Sajnos a gyűjtésekkel befolyt összeg nem bizonyult elegendőnek a munkálatok elkezdéséhez sem, ezért az egyházközség képviselő-testületének egy fájdalmas döntést kellett felvállalnia a plébánia eladásának ügyében. Az épület értékesítéséből származó pénz és az Esztergom-Budapest Egyházmegyei Püspöki Hivatal segítségével a tetőzet felújítása mellett egy a templomhoz kapcsolt oldalhelyiség épül, amely a plébánia eddigi funkcióját látja el. A munkálatok június 14-én kezdődtek, ...” *Forrás: Únyi Újság III. évfolyam 2. szám*

Június végén egy zivatar következtében komoly iszap eltakarítási munkálatok váltak szükségessé, első sorban a Kossuth Lajos utcában.

Történelmi érdekesség lehet, hogy ekkortájt került kihelyezésre az első közvilágítási lámpatest a Nefelejcs utcában. Ami ott és akkor az első és egyetlen volt.

A második félévben derült fény arra, milyen pályázatok jártak sikerrel. Pályázati támogatást kapott a község pinceveszély elhárítási munkákra, 5 millió Ft-ot. Ebből sikerült eltömedékelni az általános iskola és a református parókia alápincézett részét. A Tagiskola az épület külső renoválására CÉDE pályázaton nyert támogatást.

Partfalveszély elhárításra 3,7 millió Ft támogatás került jóváhagyásra, amiből a Bercsényi utca felső felén épült partfal.

Az 1100 lakos alatti települések gyermekintézményi kiegészítő támogatása 700 ezer Ft volt. Ez egy új, de igen hasznos támogatási formát jelentett, ami azt eredményezte az akkori gyermeklétszámok mellett, hogy az iskola működtetésére elegendő volt az állami támogatás. A támogatási forma a későbbiek során normatív támogatássá változott, ami csökkentette az adminisztrációját, de sajnos a reálértékét is.

A szokásos tanévzáró óvodavezetői beszámolóiból egy érdekesség: 1998. szeptember 1-én 26 fő volt az óvodai gyermeklétszám. Júliusban elfogadásra került az új óvodai program, ami a prevencióra, a komplexitásra és gyermekközpontú tevékenységekre helyezte a hangsúlyt.

Szintén érdekesség, hogy a helyi tagiskola tanulói létszáma is 26 fő volt.

A dági Körzeti Általános Iskola megbízott iskolaigazgatója az új tanév kezdetétől Kreisz Istvánné. Ezzel Párma Attila több évtizedes igazgatói tevékenysége végére került pont, első sorban azért, mert Dág község egyértelműen a váltás szükségessége mellett tette le a voksát. Az Únyi Tagiskola vezetésében nem történt változás. Továbbra is Hegyesi Mariann vezette az intézményt.

Varga László alpolgármester, teleház-vezető megkísérelte a néptáncsoport újraélesztését (1999. október). A próbák meg is kezdődtek az iskola tornatermében, a Teleház anyagi hozzájárulásával.

Az októberi Közmeghallgatás gyér lakossági érdeklődés mellett csendes mederben folyt. Fő témát a Gáz-közmű Építési közösség peres ügye és a szennyvízcsatorna kiépítésének szükségessége jelentette. 1999. november 20-án a M vel dési házban az Idők Világnapján műsor rendezvény keretében köszöntötték a helyi idősöket, Boross Erika leköszönő intézményvezető szervezésében és vezetésével. A leköszönés tulajdonképpen annak a beismerése, hogy a M vel dési ház működtetésére a lakosság igen kis rétegének van igénye. Azok pedig, akik nem vesznek részt a programokon arra azért hajlamosak, hogy éles kritikát fogalmazzanak meg az intézménnyel szemben.

A M vel dési ház új vezetője 1999. december 1-től Berhidai Tamás. Intézményvezetői bemutatkozásaként komolyan fontolgatta hagyományteremtő egyesület életre hívását és működtetését. Ekkor már házhoz járt a Mikulás a 14 év alatti gyermekekhez, a Teleház szervezésében.

Millenniumi év

A II. évezred utolsó éve Magyarország történelmének második millenniumi éve. 1896-ban ünnepelte a honfoglalás ezeréves évfordulóját, míg 2000-ben az államalapítás ezeréves évfordulóját. Mindkét millenniumi ünnepség alkalmából a magyar országgyűlés törvénybe foglalta az évfordulók jelentőségét.

Az államalapítás ezeréves évfordulója alkalmából a Magyar Köztársaság Országgyűlése megalkotta a 2000. évi I. törvényt Szent István államalapításának emlékére és a Szent Koronáról.

A „millenniumi év” magába foglalta az ezredfordulót is, hiszen 2000. január 1-jétől 2001. augusztus 20-ig tartott.

Készült az ország az ünneplésre beruházásokkal ünnepi rendezvényekkel. Készült Úny is a maga módján a méltó emlékezésre. A télutó és a kikelet első hava még a tervezés néha bonyolult folyamatával telt. A Magyar Köztársaság Kormánya az ünnep tiszteletére millenniumi emlékszülő adományozását határozta el valamennyi magyarországi településnek, így Úny községnek is. A zászló átadására vezető politikusokat és állami tisztségviselőket lehetett felkérni. A Képviselő-testület mert nagyot álmodni. Első körben Göncz Árpád köztársasági elnök urat kérte fel a zászló ünnepélyes átadására. Sajnos az Elnök Úr nem tudta vállalni a felkérést így következett a második kör, aminek során Dr. Áder János házelnök kapott felkérő levelet. Sajnos ő sem tudta a zsúfolt programjába iktatni a felkérést.

A programok fő szervezője, lebonyolítója az Únyi Teleház kollektívája volt, Varga László vezetésével, aki az időtájt az alpolgármesteri feladatokat is ellátta. Első rendezvényük a Millenniumi év jegyében, az Úny történetéről készült megjelent könyv anyagára alapozott, Úny Község 800 éve című ismeretterjesztő előadás volt. Az előadó nem lehetett más, mint Dr. Wagenhoffer Vilmos helytörténet-kutató.

Időrendben 2000. május 27-én következett a fő esemény, a millenniumi emlékszülő átadása. A helyszín a község fő tere, a Petőfi tér. A magyar kormány képviselőjében az átadó Dr. Pálffy Ilona igazságügyi államtitkár volt.

Az átvevő Pósfai József polgármester, a Zászlóanya özv. Cseke Istvánné. Mária néni meglepve a jelenlévőket megható verset adott el a hazaszeretetről.

Az ünnepségen szavaltak még a helyi iskola tanulói: Balázs Kornél, Balog Miklós és Szabó Franciska.

Mildner Ede és Vereckei Attila a település egykori plébánosának, Nagy Miklósnak az általuk megzenésített verseit adták el gitárkísérettel.

Közrem ködött a Dorogi Erkel Ferenc Zeneiskola Növendékzenekara Láng Péter karnagy vezényletével.

A központi ünnepséget az iskolaudvaron a „Mozdulj Nap” emlékezetes kulturális eseményei és sportvetélked i követték. A f m sorszám a Mildner-Vereckei duó zenés, énekes el adása volt, melynek során sokan énekelték velük együtt az örökzöld Illés slágereket.

Június 3-4-én a Teleház kétnapos kirándulást szervezet a helyi lakosságnak. Az utazás során 45 f Jászberény, Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy és Eger nevezetességeivel ismerkedhetett meg. Elmondhatjuk, hogy igazán mozgalmasan telt a 2000. év els fele.

A Milleniumi év második fele

Az ünneplés eseményei mellett a mindennapi élet is csordogált a maga medrében. Az új tanév kezdetével döntés született a Dág Községi Körzeti Általános Iskola Igazgatójának a kinevezésér l. Lévéen az únyi alsó tagozat a dági intézmény tagiskolája, Dággal közös testületi ülésen kellett a döntést meghozni. A két testület együttes bizalmát Kreisz Istvánné élvezte.

Közös képvisel -testületi ülésen született döntés a Nevelési Oktatási Intézménym ködtet Társulás tevékenységének az óvodai ellátással való kib vítésér l. Erre a társulásos m ködtetéséért járó magasabb állami normatíva igénybe vehet sége céljából volt szükség.

Ha már óvoda és iskola: Akkortájt még 20 f tanulója volt az Únyi Iskolának. Persze az óvoda sem maradt le a maga 22 f s létszámával.

Augusztus 20-ra méltó módon készült a falu. Elfogadásra került a község jelképeinek, a helyi címerr l és zászlóalapításáról szóló rendelete.

Augusztus 19-t l szeptember 17-ig tartott nyitva a helyi M vel dési Házban megrendezett helytörténeti kiállítás, felidézve azokat a hagyományos életformákat, amelyek az itt élt el djeinket jellemezték. A kiállítás megnyitója egyben az únyi zászló avatási ünnepsége is volt, ahol az egyházak és az intézmények átvették a polgármestert l a maguk Únyi Zászlóját.

A kiállításon bemutatásra kerültek az esztergomi Balassa Bálint Múzeumban rzött, Úny területén el került régészeti leletek, valamint régi parasztruhák, népviseletek, használati tárgyak. Láthattunk

egy régi paraszti lakószobát, egy konyhát és az egykori közbirtokos nemesség életkörülményeit szemléltet polgári szobát. A színvonalas kiállítás megalkotója a Varga László vezette Teleház volt.

Az sz ismét visszahozta a dolgos szürke hétköznapiakat. Öner s fejlesztésként került sor az Únyi Patak Diósi ágának mederkotrására a Pet fi téri híd feletti részén. Szintén a f téren a H si Emlékm mögött, alpesi technológiával kivágásra került a több évtizedes, előregedett nyárfa, ami a tér jellegzetes tartozéka volt.

Folytatódott a Bercsényi utcai Pince-veszély elhárítás program, melynek keretében 3.3 millió Ft pályázati támogatás került felhasználásra.

A M vel dési ház mintegy kétmillió Ft érték felújításának f munkafolyamata a f téskorszer sítés volt. Ekkor került kiépítésre a konvektoros gázf tés. Teljesen újjáépült a színpad, és körbe ~1 m magasan lambériaborítást kapott a fal. A felújítás költségeinek a felére pályázati támogatás nyújtott fedezetet.

Már többször pályázott az önkormányzat szennyvízcsatorna hálózat és tisztítóm kiépítésére, Máriahalom községgel közös program keretében, de állami forráshiány miatt nem nyert támogatást a terv. Az év végén egy példátlan betörési hullám áldozatává vált néhány önkormányzati intézmény. Kezd dött a M vel dési házzal, és folytatódott a Teleházzal meg a Hivatallal.

Míg a M vel dési házból nem igazán volt mit elvinni, a Teleháznak viszont szinte a teljes berendezését kirámolták. Csak a biztosítónak köszönhet en sikerült újraindítani a m ködését, sajnos nem teljesen új berendezésekkel. A Hivataltól szintén számítógépet tulajdonítottak el.

Ami a Milleniumi év után következett

A 2001. február 14-én Únyon rendhagyó összevont testületi ülést tartott Máriahalom és Úny községek Önkormányzati Képvisel -testülete. Az egyetlen napirendi pont a kétszer egy éves költségvetés önkormányzati kihatásai, ezen belül a várható fejlesztési lehet ségek. A napirend el adója Dr. Latorczai János, választási körzetünk országgy lési képvisel je volt. Legnagyobb hangsúlyt a KAC pályázat keretében a két település által közösen benyújtott szennyvíz elvezetési és tisztítási pályázat kapott. A Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium jelen lév képvisel jének szavaiból sajnos azzal kellett szembesülnünk, hogy nem sok esélyünk van a céltámogatás elnyerésére. Kés bb sajnálattal szembesültünk a ténnyel, hogy forráshiány következtében valóban nem nyert támogatást a pályázati kérelmünk. Mészáros János a MEH Dorog Kistérségi Megbízottja a Széchenyi tervben rejtl pályázati lehet ségeket ismertette. Ennek mentén elindulva kerülhetett sor pályázati támogatások elnyerésére, többek között a Református Templom felújítására, az Óvoda épületének a b vítésére és a Bercsényi utcai járda ~200 m-es szakaszának a megépítésére, közvilágítás korszer sítésére.

Az éves bál szezont február 12-én Farsangi Bállal nyitott. A jótékonysági rendezvény bevétele (27.100 Ft) a szervez k a helyi iskolának adták át. A Locsoló Bál április 14-én szombaton került megrendezésre.

2001. február 24-én megalakult az Únyi Kerékpáros Túraklub. Az els „kalandos útjuk” Úny-Máriahalom-Szomor-Zsámbék-Perbál-Tinnye-Úny útvonalon írt történelmet. A túrákat az év során Budai Tímea, Kern Kinga, Podhorszki Irén, Kovács Ferenc, Kovács Gyula és Párma Attila vezették.

2001. március 27-én volt a Nefelejcs utcai kifeszültség hálózat m szaki átadása. Azért vált szükségessé a kiépítése, mert az addig használt „üzemi” hálózat (a volt tsz majoré) annyira leamortizálódott, hogy életveszélyessé vált a további üzemeltetése.

Az els negyedév sajnálatos eseménnyel zárult. 2001. március 23. reggelére virradóan betörték az Únyi Teleházba és az Id sek Klubjába (ÖNO). A Teleházból szinte minden m szaki berendezést elloptak. Az okozott kár ~2 millió Ft. Sajnos az eszközök soha nem kerültek el . A „sorozat” betör ket sikerült elkapnia a Rend rségnek, de hogy az Únyi ügyekb l mit sikerült rájuk bizonyítani, arról nem szóltak a hírek. A sorozatos betörések sok embert elgondolkodtattak azon, hogy mennyire magukra vannak utalva. A saját értékeiket els sorban önmaguk tudják megvédeni. A gondolatokat tették is követték. Varga László április 21-ére meghívta a Teleházba azokat a helyi lakosokat, akik szabadid jükb l is hajlandók áldozni a község közbiztonságának a javítása érdekében. Valahogy így kezd dött a helyi polgár r szervezet megalakítása. A régi id kben m ködött éjjeli rség mintájára el ször hétköznapi éjszakánként a közmunkások (2 f) vigyázták álmunkat, rizték közintézményeinket

Az áprilisi ülésén döntött a Képvisel -testület pályázati támogatás benyújtásáról, az Úny, Bercsényi u. 7-13 házszámok mögötti szakaszán természetes partfalveszély elhárítására.

2001. május 12-én került megrendezésre a Mozdulj nap az Iskola udvarán, az Iskola és a Teleház szervezésében. Az anyagiakat az Önkormányzat és a Teleház biztosította. Versenyek, vetélked k, bemutatók, sportolás színesítették az egész napos programot. 2001. júniusában döntés született díszpolgári cím adományozásáról. Úny Község els Díszpolgára dr. Wagenhoffer Vilmos, aki 1959-t l 1971-ig Úny községben általános iskolai tanárként ténykedett, majd 1965-1971-ig az iskola igazgatói tisztséget is betöltötte. Úny történetének feldolgozása, könyvbe foglalása alkalmából részesült az elismerésben.

Csendes, de dolgos hétköznapiok

A Milleniumi év eseményei kis falunkban 2001 utolsó negyedére már teljesen elcsendesedtek. Visszatértek a dolgos hétköznapiok. Ebben az id ben pályázatokról, fejlesztésekr l, szerz dések elfogadásáról szóltak a testületi ülések.

A zsúfolt els félév írásba foglalása közben kimaradt a közvilágítás teljes korszer sítésének az említése, minek során az összes lámpatest (113 db) helyére, új energiatakarékos került felszerelésre. A munkálatok m szaki átadása még 2001-ben, július 12-én volt. Már nem csak minden második lámpa világított.

A második félévre jutott az óvoda b vítés pályázatának a benyújtása. Pályázott az iskola is eszközfejlesztésre, és készült program a Bercsényi utcában járda építésre is.

Nem helyi esemény ugyan, de az országhatár átjárhatósága szempontjából hatalmas jelent séggel bírt, bír az esztergomi Mária Valéria Híd 2001. október 11-i átadása. Így a Felvidéket el szeretettel látogató únyi polgárok is könnyebben érik el úti céljukat.

2001 szén üzembe helyezték településünk közigazgatási területén a Westel tornyot, ami eltüntette a térképr l a fehér foltot községünk fölül, a mobiltelefonálás lehet ségét illet en.

Kis településünk életében igen ritkán el forduló esemény történt az év végére. Lehet, hogy a Jézuska kicsit megkésett, vagy csak nem akarta elvenni a gólya munkáját, de egy biztos, hogy 2001. december 28-án megszülettek a Budai hármas ikrek: Alexandra, Dániel és Máté. Legnagyobb örömünkre jelenleg is a község lakosai. További jó er t egészséget kívánunk nekik, és természetesen a szüleiknek egyaránt.

Az írásos krónika szerint 2002 els említésre méltó eseménye, hogy a március 6-i testületi ülésen jelen volt Dr. Latorczai János országgy lési képvisel , aki els sorban a várható államigazgatási reformról tartott el adást, ami a tájékoztatója szerint akkor nem is volt várható.

Ismételten döntés született szennyvíz csatornázási pályázat benyújtásáról, és céltámogatás igénylésér l partfal-stabilizációhoz.

Úny Község első Díszpolgára dr. Wagenhoffer Vilmos a Díszpolgári Emlékplakettet ünnepélyes keretek között a március 15-i ünnepségen vette át, ahol tartotta az ünnepi beszédet.

Kicsi Körjegyzőségünk hírét szakmailag országossá tette két közszolgája, Kovács Gyuláné és Tóthné Putz Erika, akik évekig szociális mintahelyként működtek szociális ügyekben, a szakminisztérium szervezésében. A hölgyek május 16-án szociális mintahelyi megyei konferenciát szerveztek Tatabányán, ahol előadóként is közreműködtek. A konferencia nyitó beszédére Úny Község Polgármesterét kérték fel.

Sajnálatos esemény is kötődik 2002. tavaszához. Betörték a katolikus templomba és elvitték a múlt emlékjelleg Mária szobrot, ami nem csak anyagi vonatkozásban jelentett nagy értéket a helyieknek.

Május 24.-én Dágon volt a KEM Közgazdasági és Mezőgazdasági Bizottsága kihelyezett ülése, aminek témája Dág és Úny községek, illetve a mikro térség mezőgazdasága volt. Az értekezést a szakmai múltja okán Pósfai József polgármester tartotta.

V. 31-én végső búcsút vettünk Bezzeg István önkormányzati képviselőtől, aki egy választási cikluson keresztül (1994-1998) a község alpolgármesteri tisztségét is betöltötte.

A sajnálatos módon megüresedett képviselői helyet 2002. június 5-től Kiss Sándorné töltötte be.

Az országos választások rendben lezajlottak, a választási körzet országgyűlési képviselőjévé dr. Tittmann János került megválasztásra, aki egyben Dorog város polgármesteri tisztségét is betöltötte. Megkezdődött a helyi önkormányzati választások előkészülete, aminek első jele a Helyi Választási Bizottság megválasztása volt.

A negyedik szabad önkormányzati választások sodrában

Az önkormányzati választások sodrát a mindennapi élet sodrája felülmúlta, és így 2002 második fele fontos eseményeknek és fejlesztéseknek engedett teret.

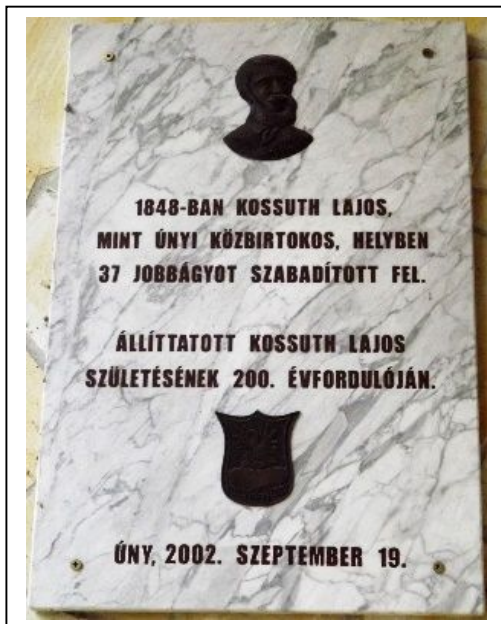
Augusztusban többszöri hiánypótlás után megérkezett a cégbírószági végzés az Únyi Polgári Egyesület hivatalos bejegyzéséről. Ekkor már a ÚPE adminisztrációját Pósfai József polgármester segítette.

Augusztus 13-án elkezdődött a Bercsényi utcai járda építése pályázati támogatással. A műszaki átadásra szeptember 19-én került sor. A megépült szakasz 203 fm és 113 m², a teljes bekerülési költsége 5.882.875.-Ft volt.

A választási ciklus legnagyobb beruházása az óvodabóvítás volt. A műszaki átadásra augusztus 14-én került sor. A szeptember 1-i ünnepélyes átadáson ünnepi beszédet mondott Lázár Mózes a Komárom-Esztergom Megyei Közgazdasági és Elnöke. A beruházás teljes költsége kerekítve 16 millió Ft-ot tett ki.

Kossuth Lajos születésének 200. évfordulóján (2002. szeptember 19.) a Községháza falára felkerült egy márvány emléktábla.

Az avató beszédet dr. Wagenhoffer Vilmos Úny Község Díszpolgára tartotta. Többek között a következőket mondotta: *„Kossuth Lajos politikájának, legnagyobb felismerésének tekintjük, mintegy mottójának, a mának való üzenetnek is, a néppel való összefogás szükségességét, mert a nemzeti felemelkedésnek ez a záloga, a polgárok közös érdeke. De a közös érdekek csak szabad emberek között képzelhetők el, hisz – ahogy örököül hagyták ránk „a szabadság olyan kimeríthetetlen kincs, amely által véle, ha többen osztoznak sem nem fogy, sem nem gyengül, hanem erősödik”. Ez a szabadságvágy izzott lelkében egész életén át, ez a szabadságvágy sugárzott a nép felé, ezt a kossuthi szellemet zárta szívébe a nép az egész országban és itt Únyon is.”*

A Képviselő-testület felvállalta a Református Templom külső megvilágítása áramdíjának a teljesítését, kétszer, egyenként 150 Watt teljesítményig, azzal a kiegészítéssel, hogy amennyiben az Únyi Katolikusok is kivilágítják

kívül a Templomukat, azonos költségtérítésben részesülnek.

A 2002. október 20-i önkormányzati választások előtt, az Úny Újság szerkesztésében, a Képviselő-testület ingyenes levelet biztosított arra, hogy a polgármester- és képviselőjelöltek bemutatkozó kampányirodányban szóljanak a választóikhoz. Az egyetlen polgármester-jelölt és a 12 képviselőjelölt közül öt hölgy élt a lehetőséggel.

A választópolgárok 40 %-os részvétel mellett (205 fő) képviselőnek választották Borossné Bakon Erikát, Hajdárné Molnár Katalin Elvirát, Hegyesi Mária Mariannát, Kovács Ferencné, Kreitner Miklóst, Podhorszki Attilát, Podhorszki Ferencet, polgármesternek pedig Pósfai Józsefet.

A helyi református gyülekezet 2002. október 27-én hálaadó istentisztelet keretében mondott köszönetet mindazoknak, akik a templomfelújítás első részének munkálataiban valamilyen módon részt vállaltak. Igét hirdetett Bátky Miklós esperes.

Az újonnan választott Képviselő-testület alakuló ülését 2002. október 30-án tartotta. Az ünnepélyes eskütétel után, titkos szavazással megválasztásra került az alpolgármester, Hajdárné Molnár Katalin Elvira személyében. Az akkor még nyolc tagú Képviselő-testület létszáma lehetőséget biztosított arra, hogy különböző bizottságok segítsék és kontrollálják a munkát, civil személyek bevonásával is. Három bizottság alakult: az igazgatási és szociális (elnök: Hegyesi Mária Mariann), a pénzügyi (elnök: Borossné Bakon Erika), az ügyrendi (elnök: Kreitner Miklós).

Decemberben került sor a Közmeghallgatásra. Fontos napirendi pont a 2003. évi programtervezet volt, amihez nem érkezett észrevétel. Ellenben a helyi aktualitások, kritikai észrevételek terén aktívak voltak a jelenlévők.

Valami új, ami valami más

A választások éve a „nagy” politikában kormányváltást eredményezett. A helyi berkekben inkább a folyamatosság mellett tette le voksát a lakosság. Így a 2003. év kezdete egyben az előző évek munkájának a folytatását, folytonosságát is jelentette.

Az új választási ciklushoz „új” ciklusprogram dukált. A 2002-2006. évi az új év (2003.) első testületi ülésén elfogadásra került. Alapvetően a meglévő értékek megóvására és munkájának ködtetésére nyújtott garanciát. Merész álmok beépítésére nem igazán ösztökélt a makró környezet.

Az utcanevek maradtak, de az azokat jelölő táblák tavasszal megújultak, illetve a pótlásuk megtörtént. A rendszéri éves beszámoló ismét egy únyi illetékes körzeti megbízottnak Úny községben a közbiztonság érdekében végzett munkájáról szólt. Az akkori rangjában Molnár Csaba rendszermester. Egy biztos, hogy a bűncselekmények száma csökkenést mutatott.

A közbiztonságot akkoron a Rendés mellett a helyi Polgári Egyesület is vigyázta. Az Egyesület elnöki teendőt Varga Nándor látta el. Nándi barátunk, nyugodjon békében, 21 polgári munkáját szervezte, irányította.

A tavasz egyik pillanata az Állami Számvevőszék átfogó ellenőrzése volt, ami csak apró könyvelésbéli formai hiányosságokat tárt fel.

2003 április elsején a Gáz-közmű Építői Közösség Közgyűlése az elszámolás elfogadása után kimondta annak megszüntetését.

Április harmadikán haladt át településünkön a „Sporttal a közös Európáért” stafétafutás, üdvözölve az Európai Unióba történő belépés közeledtét.

Lakossági kezdeményezésre döntés született pályázat elkészítésére a kábeltv hálózat kiépítése céljából.

Az első félév végével Hegyesi Mariann lemondott képviselői mandátumáról és tagiskola-vezetői állásáról. Úgy gondolta, hogy egy új helyszínen új impulzusok által elnyírére változik élete.

Az új képviselő Molnár Ferencné 2003. július 25-én tett esküt, aki egyben a Szociális és Igazgatási Bizottság Elnöki feladatait is megkapta, továbbá delegálásra került a Dág-Úny Községek Nevelési Oktatási Intézményeket Működtető Társulási Tanácsba.

Az Únyi Tagiskola vezetésére Varga László kapott megbízatást. Megkezdődtek a Gondozási Központ kialakításának a munkálatai.

Július 19-én Nagy Miklós halálának 30. évfordulójáról emlékezett meg a katolikus egyházközség (1973. július 9-én hunyt el).

Ami 2003 második felében történt

Folytassuk azzal a visszatekintéssel, ami az előző számban véletlenül nem került részletezésre csak említésre, a Gondozási Központ kialakításával, ami tulajdonképpen átalakítás volt. Szakmai fogalomként jelent meg a gondozási központ, mint intézmény, ami új engedélyezési eljárás lefolytatását követelte meg. Az idők nappali ellátása és szociális étkeztetése mellett új feladatként bevezetésre került a házi segítségnyújtás.

Alapelvárásaként fogalmazódott meg az akadálymentesítés is, ami építési feladatokkal járt. Az új működési forma bevezetését az állam kiegészítő normatív támogatással ösztönözte. A működési engedély szerint 2003. október 1-től az új elnevezés.

A 2003 októberében aláírt Támogatási Szerződés szerint Úny Község Önkormányzata 8.085.000 Ft vissza nem térítendő támogatást nyert kábeltv hálózat kiépítésére az ORTT-től.

Pályázati támogatás segítségével novemberre elkészült a Bercsényi utca elején lévő partfal („kőfal”) első üteme. A 37,3 m hosszú szakasz 9.950.000 Ft-ba került.

2004 első felének krónikája

2004 februárjában a Képviselőtestület elfogadta a Sterczel Gergely vállalkozó által a kábeltv hálózat kiépítésére benyújtott árajánlatát, ami 19.345.000 Ft-ról szólt. A kivitelezés költségeit a pályázaton elnyert 8.085.000 Ft vissza nem térítendő támogatás, a lakosság által befizetett közműfejlesztési hozzájárulás és az önkormányzati önerő biztosította. A hálózat-építés megkezdéséig 100 háztartás jelentkezett a szolgáltatás igénybevételére, akik közül 79-en felvállalták a hozzájárulás összeg teljesítését, ami 25.000 Ft-ot jelentett háztartásonként.

Említést érdemel, mint érdekesség, hogy már ekkor napirenden volt egy Esztergomot az M1 autópályával összekötő útfejlesztési program, aminek az volt a lényege, hogy a Pilisjászfalu-Tinnye-Perbál-Tök-Zsámbék-M1 összekötő út átépítésre kerül úgy, hogy az érintett települések mindegyikén elkerülő út épül, a települések között pedig maradt volna a meglévő nyomvonal. A fejlesztés azért nem valósult meg, mert az érintett Pest megyei önkormányzatok nem jutottak egyezsége a nyomvonalat illetően. Történt mindez akkor, amikor az útfejlesztés szükségessége alapvetően lakossági felpályás útlezárások következtében került napirendre.

Márciusban beszámoltak a közbiztonsági blokk (Rendőrség, Polgárőrség, Mérs) szereplőivel az előző évi munkájukról. A körzeti megbízotti feladatokat Molnár Csaba rendőrtörzsrőrmester látta el. A statisztikai mutatók ugyan nem javultak, de a lakosság biztonságérzete nőtt. Ez köszönhető volt annak, hogy a közbiztonsági helyi lakos volt, és hogy az Únyi Polgárőrség Egyesület átvészelte egy nehéz időszakot, új erőre kapott. Az új erővel az önkormányzat aktív közreműködése jelentette, aminek következtében helyére került az ÚPE adminisztrációja és vezetése, Pósfai József elnökletével. A cégbírósági bejegyzéssel és a kötelezően előírt tagdíj bevezetésével pályázatok benyújtására is sor

kerülhetett. A 16 fős aktív tag éves tagdíjának a teljesítését a polgármester magára vállalta. A 16 fős 2003-ban 109 alkalommal teljesített szolgálatot, alkalmanként 2-2- fősvel. A kedvező közmunkás létszám következtében hétköznaponként „éjjeli rök” is járták a község utcáit.

A mezőri feladatokat néhai Kapronczai György látta el, aki a Polgárréségnek is oszlopos tagja volt. Mintegy 10 évvel azután, hogy az únyi laktanya felszámolásra került, az Önkormányzat kezdeményezte (ekkor nyílt rá törvényes lehetősége) a Kossuth Lajos utca külső szakaszának (a 77. házszámától kifelé eső rész) a tulajdonába vételét, mert állami tulajdonban volt.

Az ötödik éve igazi közösségi térként működő Teleház 51 díjfizető tagot jegyzett - tudtuk meg Varga László teleház-vezető ismertetőjéből. Még nem volt elterjedt a számítógép és az okostelefon, ezért komoly vonzerőt jelentett, elsősorban a fiatalok számára, a számítástechnikai és irodai gépi eszközök használata. A közösségformálás fős eszközei elsősorban a felnőttek által is látogatott szabadidős programok voltak. Belföldi és külföldi kirándulások szervezése mellett játszóházi foglalkozások és közösségi programok (falukarácsony) színesítették a működésüket. Az Únyi Újságot is a Teleház szerkesztette és sokszorosította.

Május elsején Únyon is majális keretében, pályázati támogatásból ünnepeltük Magyarország Európai Unióba történő belépésének a napját. Neves meghívott előadók emelték az ünnep fényét.

Befejeződött a Petőfi téri patakhíd felújítása. A megszülesített és teljesen új köntöst kapott kőboltíves hídnak a műszaki átadása hivatalosan 2004. 04. 06-án volt. A forgalom számára -teljes szélességben- már előbb megnyitották.

Ma már mosolyt fakasztó az a képviselő-testületi jegyzőkönyvben regisztrált bejegyzés, mely szerint olyan kéréssel keresték meg az Önkormányzatot, hogy a rendészműködéséhez 26,30 Ft/lakos támogatást nyújtson, nyári fokozott közúti ellenőrzések tartásához. A kérés elutasításra került azzal az indokkal, hogy az Önkormányzat inkább a helyi polgárokat támogatja.

Hivatalosan is megalakult az Ister-Granum Euró régió Társulás, amelynek alapító tagja volt Úny Község Önkormányzata is. A Társulás a határon átnyúló területfejlesztési tevékenységek teljes körére kiterjedő együttműködést tette zászlójára, kihatással a gazdasági, társadalmi kohézió elősegítésére és megerősítésére.

Első lépések az Unióban

2004. május elseje nagyszerű pillanata a magyarság újkori történelmének. A budapesti Hősök terén felállított Időkerékben nulla óra nulla perckor peregni kezdett az idő az uniós csatlakozás pillanatától mérőhomok. Magyarország hivatalosan is tagjává vált az Európai Uniónak. Megtalálták azok az értékek, amiket ezer éve magunkénak vallottunk. De vajon csak azok, vagy csak azok? Ma már tudjuk, hogy a válasz nem. Az Időkerék sem működik már, de ettől még a történelmi tények tények maradnak.

Magyarország kilenc más országgal együtt lett az Európai Unió tagja: Ciprus görögök lakta részével, Csehországgal, Észtországgal, Lengyelországgal, Lettországgal, Litvániával, Máltával, Szlovákiával, Szlovéniával. Az Európai Unió az új tagokkal 25 tagúra bővült.

A Berhidai Tamás vezette művelődési ház 120 ezer Ft, állami pályázati támogatást nyert a nagy nap megünneplésére. Az ünnepi program az iskolaudvaron zajlott. A talpalávalót a Cinka együttes szolgáltatta táncházi muzsikálás keretében.

Az EU teljes jogú tagsága feladatokkal is járt. Végre kellett hajtánunk a helyi rendeletek uniós jogharmonizációját.

Székebb páttriánkban megalakult a Duna-Vértes köze Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás 83 alapító taggal, köztük Úny községgel. Fő célja integrált hulladékgazdálkodási rendszer kialakítása és működtetése, az ehhez szükséges gazdasági, pénzügyi és jogi feltételek megteremtése és az európai uniós követelmény-rendszer megvalósításának elősegítése.

2004. május 29-én tartotta a Carino Lovas SE az Únyi lovasnapját, ami egy helyi verseny lebonyolítását jelentette.

Július végén önkormányzati beruházásként megkezdődött a helyi kábeltv hálózat kiépítése. A beruházást 50 %-ban az ORTT finanszírozta pályázati támogatás formájában. A másik 50 % lakossági hálózatfejlesztési hozzájárulásból és önkormányzati önerőből állt össze. A hálózat internet

szolgáltatására is alkalmas lett volna, de kevesen jelentkeztek ahhoz, hogy megérje beindítani ezt a szolgáltatási formát is. A kivitelezés a majdani üzemeltető, Sterczel Gergely egyéni vállalkozó volt. Dág, Úny községek önkormányzatai helyt adtak Tinnye község kérésének és hozzájárultak, hogy a körjegyző helyettesítés keretében ott is ellássa a jegyzői feladatokat. Ebben több érdekesség is rejlik. Azon túl, hogy lényegesen nagyobb település a segítségkérő, a megyehatár sem szabott gátat, pedig sok más területen nem tudott kialakulni igazi együttműködés. Ráadásul akkortájt nem számított egyedi esetnek az ilyen irányú megkeresés. Tán még nem volt annyira felkapott szakma a jegyzői, mint napjainkban.

A második félév viszonylag csendben eltelt. Napi támét a kábeltv hálózat kiépítése és próbaüzeme jelentette helyben. A mindennapok megszokott zajlása közben természetesen megtettük az első lépéseket az Európai Unió belül, de Úny Község Önkormányzatának az életében nem okoztak maradandó változásokat. Az utazni szerető polgárok viszont örömmel konstatálhatták, hogy szabadon járhatnak-kelhetnek az Unió belül.

Új év új remények 2005

A remények megvoltak, de a tények másról szóltak. Január elsejétől az Únyi Teleház az iskolában folytatta tevékenységét. A gépi berendezések átkerültek az iskolába, ahol az iskolás korúak számítógépes ismereteinek a gyarapítása terén is jó szolgálatot tettek. A Teleházban a felügyeletet Kovács Ferencné látta el.

Az önkormányzati tulajdonú kábeltv hálózat új csatornák adásának továbbításával bővült. A hálózat internet továbbítására is alkalmas volt már akkor, ezért felmérés készült az előfizetői igényekre. A kis számú jelentkező miatt ez a szolgáltatás nem indult be. Vezetékes internet elérésre továbbra is a telefonos szolgáltató biztosított lehetőséget.

A 18 fős helyi Polgári Egyesület megkapta a kiemelten közhasznú minősítést, minek következtében a 2005. adóévről szóló adóbevallások leadásakor már tudta fogadni az 1 %-os adófelajánlásokat. Az évről való záró ülésüket (zárszámadás elfogadása) 2005. március 14-én tartották.

Elkészültek a Cseri szőlőútján az elektromos kifeszűltés hálózat kiépítésének a tervei. Az ügyintézés bonyolításában elévülhetetlen érdemeket szerzett Jakab János, akiről elmondható, hogy hosszú időn keresztül szívén viselte a Cseri szőlőút ingatlantulajdonosainak a képviselői feladatát.

Változás történt a Körjegyzőség személyi állományában. Nyugdíjba vonult Cseke Istvánné pénzügyi munkatárs, aki 1992-től szolgált a községet, mint köztisztviselő. Utódja rövid távon Czettliné Nagy Orsolya helyi lakos, majd hosszabb távon Szabó Zsoltné dági lakos lett.

Cseke Istvánné munkája elismeréseként a „Kiváló Községi Szolgálatért” kitüntetésben részesült.

Március 24-én reggelre szomorú események történtek kis településünkön. Váratlan vendég járt az óvodában és az iskolában. A betörés az óvodában igazából csak az ajtót tette tönkre. Az iskolában azonban több tárgyi eszköz szenvedte a kárát.

A rendezési terv elkészítése érdekében pályázat került benyújtásra. Ezzel párhuzamosan a Kossuth Lajos utca burkolatának a felújítása érdekében is pályázott az Önkormányzat, mint később kiderült sikeresen. Az útfelújításra elnyert támogatás összege megközelíti a 9 millió Ft-ot.

A Dorog Térségi Társulás, amelynek Úny Község önkormányzata is alapító tagja, átalakult Dorogi Többcélú Kistérségi Társulássá. Ennek oka, hogy jogszabályi változások következtében több hatáskört kapott a szervezet. A több hatáskörrel több pénzügyi támogatást is, mint egy leendő közigazgatási szint.

A hulladékgyűjtés területén a környezettudatos emberek régi vágya teljesült kis községünkben is. Bevezetésre került a szelektív hulladékgyűjtés, egy hulladékgyűjtő sziget kialakításával. Ezen négy darab 1.100 literes, eltérő színű konténer került elhelyezésre. Kettőben műanyag hulladékot, egyben egyben papír- és üveghulladékot lehetett elhelyezni. Sajnálatos módon egy idő után kommunális hulladék is elhelyezésre került ezen konténerekben, illetve mellettük. Ennek következtében ez a szelektív hulladékgyűjtési forma nem volt hosszú életű.

Megkezdődött a Nefelejcs utcai vízvezeték északi irányú meghosszabbításának a megtervezése.

Mivel a helyi alsó tagozatos iskola társulásban működött a Dági Körzeti Általános Iskolával, közös testületi ülésen döntöttek az iskola igazgatói pályázatáról. Intézményvezetőnek Kreis Istvánné került kinevezésre öt éves időtartamra.

2005. II. félév

Csendesnek mondható második félévet élt meg a település. A mindennapi élet szokásos menetén felül történtek azért olyan dolgok is, amik újat jelentettek. Júliusban döntés született arról, hogy a település belterületén 40 km/h-ás sebességkorlátozás lép életbe.

Úny Község Önkormányzata nagy reményekkel csatlakozott a „Pilis-Gerecse híd” LEADER+ vidékfejlesztési akciócsoporthoz.

A község 1.700.000 Ft pályázati támogatásban részesült a településrendezési terv elkészítésére. A tervkészítés teljes összege 3.500.000 Ft volt.

A Kossuth Lajos utca útfelületének a teljes felújításáról szóló pályázati kérelem is támogatásban részesült. A felújítás teljes költsége 17,5 millió Ft volt. A pályázati támogatás teljes költség 50 %-a. A munkálatokat a tatai Bazalt Út- Híd- és Parképít Kft. végezte. A m szaki átadásra október 20-án került sor.

A Gerecse-Pilis Vízitársulás patakmeder tisztítási munkálatokat végzett az Únyi patak Kossuth Lajos utcával párhuzamos szakaszán.

Baják János körjegyző hivatalosan is bejelentette, hogy kezdeményezi a nyugdíjba vonulását.

Grim István építészmérnök nyerte el Úny község f építészeti feladatainak az ellátását eseti megbízás keretében.

A Petőfi téren a Hősök Emlékmű két oldalán lobogó tartó árbcok kerültek kiépítésre Molnár Ferencné képviselő javaslatára.

Lakossági kezdeményezésre nevet kapott kettő zártkerti út. A kezdeményezés célja lakcím létesítésének a lehetősége az utakhoz tartozó zártkerti ingatlanokon. Az únyi 049 hrsz-ú önkormányzati közút az Öregszőlő utca nevet, míg az únyi 074 hrsz-ú pedig a Cseri szőlő utca nevet kapta.

A Cseri szőlő útján az áramszolgáltatás folyamán kiépítésre és beüzemelésre került az elektromos kifizetés hálózat.

Sajnálatos országos tényadat, hogy az elmúlt évhez képest a gyermeklétszám 3 ezer fővel csökkent. Ennek ismeretében mindenképpen örömteli, hogy az Únyi Tagóvodában 23 gyermek járt az adott tanévben. Az Únyi Tagiskolának pedig 19 tanulója volt, ebből 16 fő volt napközis. Az iskolás gyermekek oktatásáról 3 pedagógus gondoskodott 3 állásban. Az Únyról Dágra járó felső tagozatosok száma 10 fő volt. A két intézmény társulásban működött a dági gyermekintézményekkel. Az intézmények tárgyi felszereltsége jó minősítést kapott.

Az Önkormányzat kérte felvételét a Héthatár Egyesületbe, ahova teljes jogú tagként felvételt is nyert. Az Egyesület létrehozásának alapvető célja a Magyarország határai menti települések közötti szorosabb együttműködés elősegítése volt. Ezáltal az EU előírásainak, elvárásainak is megfelelő régiófejlesztés, az esélyegyenlőség, a versenyképesség növelésének a területén. Az együttműködés az összes önkormányzati feladatkörre kiterjedhetett.

2006 és ismét választások

2006 a rendszerváltozás utáni 5. szabad országgyűlési és önkormányzati választások éve. Az önkormányzatiságnál maradványként a regnáló képviselő-testületnek a számadás éve, a változást akaróknak a győzelem ideje.

Választások ide vagy oda, sajnos az éves önkormányzati költségvetés összeállításakor nem volt érezhető a kampány kedvező költségvetési hatása. Az ~5 millió Ft-os költségvetési hiányt az önhibáján kívül hátrányos helyzetű önkormányzatok (ÖNHIKI) pályázati rendszeréből tervezte fedezni a képviselő-testület. Némi fejlesztésre csak esetleges pályázati támogatás elnyerése esetében látszódtott remény. Ilyen volt a Deák Ferenc utcai útburkolat felújítására, vagy a Bercsényi utcai partfal (közfal) második ütemének a megépítésére benyújtott pályázati támogatási igény.

A képviselő-testület a munkáját tekintve próbálta függetleníteni magát a választásoktól, és a kötelességtudatának megfelelően tette a dolgát. Február elsején elfogadásra került Úny Község Településszerkezeti Tervének a Munkaközi anyaga. Következhetnek a szakmai és a lakossági egyeztetések.

Az iskolában önkormányzati támogatással tovább működött a Teleház, Varga László elhivatottságának köszönhetően. Az évet 27 fős állandó tagsággal kezdték. Heti négy alkalommal a

délutáni, kora esti órákban várták az érdeklődőket. A szoroson vett teleházi szolgáltatás mellett egyéb programokat is szerveztek, amik volt úgy, hogy 30-40 látogatót is odavonzottak. Ilyenek voltak a jóga, hastánc, karate foglalkozások és természetjáró kirándulások (Zemplén hegység, Erdély).

A Polgárhelyi önkormányzati támogatással és szervezéssel, 16 fivel (aktív taggal) kezdte az évet. Havonta mindenkire egy szolgálat esett (heti 2 nap 2-2 fivel teljesített szolgálatot).

Kapronczai György mezőri tevékenységéről szóló beszámolójából tudható, hogy munkája során legtöbb gondot a kóbor kutyák okozták. Komoly feladatot jelentettek az akkor még meglévő szürkemarha állomány által okozott károk rendezése érdekében lefolytatott egyeztetések. Sajnálatos módon szembesülni kellett a ténnyel, hogy a vadállományt egy „vadorzó” (orvvadász) tizedelte. Júniusban a képviselő-testület meghívott vendége volt Dr. Tittmann János országgyűlési képviselő. A Parlament kistéleplési politikájáról tartott tájékoztatót. A tervezett változtatások három fő iránya szerinte: 1.) Igazgatás korszerűsítése, a hatékonyság növelésére helyezve a hangsúlyt. 2.) Önkormányzati szerkezet átalakítása (régiók, megyék, kistérségek szerepének az átszervezése). 3.) A fejlesztési források fogadóképességének az előkészítése, kialakítása.

Egyenes következménye az átszervezéseknek a Dorog és Térsége Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot Működő Társulás, valamint a Központi Orvosi Ügyelet Intézményirányító Társulás beolvadása a Dorogi Többcélú Kistérségi Társulásba. A továbbiakban intézményként működtek.

A társulási kedv anyagi ösztönzése következtében napirendre került a Dág-Úny Községek Nevelési és Oktatási Intézményeit Működő Társulás kibővítésére érkezett megkeresés is Csolnok részéről.

A likviditási problémák kezelésére 5 millió Ft-os folyószámla-hitel igénybevétele vált szükségessé. Az elnyert pályázati támogatások felhasználása érdekében komoly önerővel kellett rendelkezni. Ennek egy részére a KEM-i Önkormányzat által a kistéleplések számára biztosított kamatmentes kölcsön (2 millió Ft) nyújtott fedezetet. Az eredmény a lényeg, júliusban elkészült a Deák Ferenc utca burkolatának a teljes felújítása.

2006. augusztus 1-től Kovács Gyuláné a helyettes körjegyző, mivel a nyugdíjba készül Baják János felmondási idejét tölti.

Baják János körjegyzői munkáját a „Kiváló Közszolgálatért” kitüntetés adományozásával köszönte meg a képviselő-testület.

A választások közeledtét jelezte, hogy megválasztásra került a Helyi Választási Bizottság. Tagjai: Ifj. Cseke Istvánné, Bednancs Józsefné, Kiss Gáborné, Mester Ferencné, Podhorszki Irén.

A Képviselő-testület választási kampányba való belépését a 2002-2006. évi választási ciklusának az értékelése jelentette, ami megjelent az Únyi Újság című számában is. Az Újság egyben lehetőséget biztosított a polgármester- és a képviselőjelölteknek kampányiromány közzétételére.

Az Önkormányzat életében egy választási ciklus lezárult.

2006 és önkormányzati választások

A 2006. október 1-i, helyi önkormányzati képviselők és a polgármestere általános választása érvényes és eredményes volt. Az 545 névjegyzékbe felvett választópolgárból 354 fivel adta le a voksát, ami 65 %-os megjelenési arányt jelent.

A választáson a jelöltek az alábbi érvényes szavazatokot kapták:

Polgármester-jelöltek: Fodor Anita 45, **Pósfai József 227**, Storcz Balázs Ákos 22, Szabó Zsuzsanna Krisztina 54.

Képviselő-jelöltek: **Borossné Bakon Erika 210**, **Csákány Zoltán János 119**, Friedrich Árpád 58, **Hajdárné Molnár Elvira Katalin 202**, Hásás Norbert Szilárd 50, Kléri Zsóka 39, **Kovács Ferencné 193**, Kreitner Miklós 112, **Molnár Ferencné 144**, **Németh Dezső Attila 138**, **Podhorszki Attila 131**, Podhorszki Ferenc 98, Pósfai József 157, Rubner Rudolf 60, Szabó Zsuzsanna Krisztina 79. A kiemelt betűvel szedettek kerültek be a képviselő-testületbe.

Rövid kommentár a választási eredményekhez: Az Önkormányzati választások a hírhedt szödi beszéd nyilvánosságra kerülése után ~2 héttel kerültek megtartásra. Nagy valószínűséggel ennek a következménye, hogy a KEM-i Közgyűlési listás választását kiemelkedő eredménnyel a FIDESZ-KDNP nyerte 162 szavazattal, míg a második MSZP 103 szavazatot kapott. A helyi képviselőválasztáson egy fővel, Borossné Bakon Erika indult a FIDESZ-KDNP jelöltjeként, és ő kapta a legtöbb szavazatot. Az MSZP színeiben 3 fővel indult. Id. Kreitner Miklós, Podhorszki Ferenc, Rubner Rudolf.

Egyikük sem került be a képvisel -testületbe. Az országos szint felháborodás kicsit talán kihatott a helyi választási eredményekre is. Eddig a nagypolitika hatása nem igazán volt érezhető a községi önkormányzati választásoknál. Igaz az sem, hogy képvisel k pártszínekben induljanak.

Sajnálatos módon az önkormányzati választások helyi ellenzéki kampányának a részét képezte az Únyi Polgár r Egyesület m ködésekének a bírálata is. Ennek következtében október 7.-én összehívásra került egy tisztújító közgy lés, ahol Pósfai József elnök lemondott, és nem jelöltette magát újra vezető tisztségvisel nek. Új elnöknek Szabó Zsuzsanna Krisztina került megválasztásra. A titkári feladatokat Friedrich Árpád kapta. A Pénzügyi Bizottság Elnöke Varga László lett.

A Képvisel -testület október 11.-én megtartott alakuló ülésén megválasztásra kerültek az önkormányzati tisztségvisel k, akiket a képvisel -testület választott meg.

Az alpolgármesteri megbízatást ismételten Hajdárné Molnár Elvira Katalin kapta, aki tiszteletdíj nélkül látta el a feladatát, az egész választási ciklus alatt.

Az Igazgatási és Szociális Bizottság elnöki posztját Molnár Ferencné képvisel kapta. Tagok: Németh Dezs Attila képvisel , Podhorszki Attila képvisel , Balázs Józsefné és Molnár Józsefné intézményvezet k.

A Pénzügyi Ellen rz Bizottság elnöke Borossné Bakon Erika képvisel . Tagjai: Csákány Zoltán János képvisel , Kovács Ferencné képvisel , küls s tagok: Bednancs Józsefné és Podhorszki Irén.

Az Ügyrendi Bizottság elnöki pozícióját Csákány Zoltán János képvisel kapta. Tagok: Borossné Bakon Erika képvisel és Molnár Ferencné képvisel .

Úny Község Képvisel -testülete Kovács Ferencné képvisel t, Molnár Ferencné képvisel t és Pósfai József polgármestert a Dág-Úny Községek Nevelési és Oktatási Intézményeit M ködtet Társulás Társulási Tanácsa tagjai sorába delegálta.

A feladatok elosztása után semmi akadály nem volt az érdemi munka elkezdésének.

A Református Presbitérium „*Isten iránti hálaából az únyi református templom felújításáért és azokért, akik ezt a munkát támogatták hálaadó istentiszteletet és emléktábla avatást tartott*”, 2006. október 14.-én. Igét hirdetett f tisztelet Dr. Márkus Mihály, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke. Október 18-án átadásra került a Bercsényi utcai „k fal” (pályázati néven partfal) második üteme.

Varga László 2006. október 31.-vel lemondott az únyi tagiskola-vezet i feladatairól. A tagiskola vezetésével Csánkné Köves Gabriella került megbízásra, megtartva iskolaigazgató helyettesi (Dági Körzeti Általános Iskola) beosztását.

A novemberi testületi ülés f napirendje a Pedagógia Sub Rosa Kulturális Egyesület képvisel inek a meghallgatása. A szószólójuk Jodal Éva volt, de a jelenléti ív tanulsága szerint öt f szül jelent meg az ülésen. Az egyeztetés tárgya egy alternatív óvodai csoport létrehozása a helyi óvodában. Ez a csoport Waldorf jelleg program szerint m ködött volna külön óvón vel. A képvisel -testület részér l megállapításra került, hogy a felvázolt átszervezésnek nincsenek meg a törvényi feltételei, ezért érdemileg nem lehetett vele foglalkozni. Annak ismeretében, hogy az els megkeresés ezügyben az önkormányzati választások el tt történt, és hogy a közelmúltban betelepültek jelöltjei közül nem kerültek be a képvisel -testületbe, valószínű , hogy az önkormányzati választások által okozott hullámok utóöngéjér l volt szó.

Lakossági kezdeményezés (aláírásgy jtés formájában) következtében került sor az iskolaudvaron egy 24x40 m-es füves futballpálya kialakítására (felújítására). Az apropó egy futballcsapat létrehozása lett volna. A cél elérése érdekében november 11-én „Únyi Liba Bál” néven jótékonysági bált is szerveztek az únyi focicsapat megalakulásának a támogatására. Az Önkormányzat a talajrendezésre, füvesítésre elköltött 200 ezer Ft-ot, de a kezdeményez k ígéreteinek a nem teljesülése miatt a kispálya nem készült el teljes valójában, és focicsapat sem alakult.

2006. november 9-én közös testületi ülést tartott Dág és Úny községek képvisel testülete. Ezen az ülésen kerültek elbírálásra a körjegyz i állásra beérkezett pályázatok. A 11 pályázó közül Kovács Gyuláné kapott bizalmat, Dág-Úny községek körjegyz jének került kinevezésre 2006. december 1-t l határozatlan id re.

A Közmeghallgatás november 27-én került megtartásra. A lakosság részér l 8 f jelent meg. A lakossági észrevételek, kritikák a kábeltv m sorrendjét, a csapadékvíz elvezet árkok állapotát, az illegális szemét-lerakást és a közúti súlykorlátozás figyelmen kívül hagyását érintették.

A decemberi testületi ülés fő témáját a rendezési terv munkaanyagának a megvitatása és az elfogadása jelentette.

2007 első fele

2007. év a településrendezési terv pontosításával módosító kérelmek megvitatásával kezdődött. Voltak általam már akkor utópisztikus javaslatok tekintettek, amik a mai napig nem valósultak meg annak ellenére, hogy a tervbe belekerültek. És ugye minden terv annyit ér, amennyi megvalósul belőle.

Március 9-én Közmeghallgatás keretében is ismertetésre került a község településrendezési terve. Érdemi javaslat nem hangzott el. A hozzászólók inkább bizonyos részletek (pl. kerékpárút) megvalósíthatóságát vonták kétségbe.

A rendezési terv ismertetése az Únyi Újság tavaszi számában is megjelent. A terv véglegesített formáját június 5-én hagyta jóvá a képviselő-testület. Egyben rendeletre emelte a Helyi Építési Szabályzatot (HÉSZ) is. A rendelet száma: 7/2007.(VI. 7.).

Az országos kusza politikai helyzet és a világválság elszélé hatással volt az önkormányzati költségvetés kilátásaira is. Sajnos az intézményekkel folytatott egyeztetés elvonásokról szólt. Így is 4,9 millió Ft hiánnyal került elfogadásra a 48,5 millió Ft-os működési költségvetés. Ebből adódóan a fő feladat az volt, hogy a hiány fedezete valahogy finanszírozásra kerüljön, lehet legpályázati forrásokból, hitel felvétele nélkül. Ennek első lépéseként még áprilisban támogatási igény került benyújtásra az önhibájukon kívül hátrányos helyzetű önkormányzatok pályázati felhívására.

Február 26.-án reggelre hivatlan vendégek jártak községünkben. Az összes önkormányzati intézménybe betörték. Károkozást alapvetően az intézmények ajtajainak a javítási költsége jelentett. Sajnos a 2006. évről szóló rendszéki beszámoló is azt állapította meg, hogy az ilyen típusú bűncselekmények száma az elmúlt évihez képest megduplázódott. 11 db betöréses lopás történt akkoron. Igaz nem mind belterületi ingatlant érintett.

Dág Község Önkormányzatának kezdeményezésére az első félév végéig (július 1-től) a Dág-Úny Iskola Társulása felbontásra került, minek következtében tulajdonképpen egy teljesen új társulás jött létre. Újjonnan belépő tagtelepülések: Annavölgy, Csolnok, Sárissáp. A társulás új neve, Csolnok és Környéke Közoktatási Intézményfenntartó Társulás, Csolnok székhellyel. A Társulás a tagtelepülések óvodáit és iskoláit foglalta magába. Mint általában a társulások létrejötté, ennek a megalakulása is pénzügyi megfontolásból történt. Ugyanis abban az időszakban a társulások magasabb állami támogatást kaptak, mint az önállóan működő intézmények. Egyben azért, hogy Csolnok kivételével a tagtelepüléseken csak tagintézményvezetők voltak, bérköltség megtakarítást is eredményezett. Utólag megállapítható, hogy szakmai téren is volt némi hozadék.

Úny községet a Társulási Tanácsban Kovács Ferencné képviselő és Pósfai József polgármester képviselte. Az Únyi Tagiskola vezetői teendőit Csánkné Köves Gabriella látta el. Az Únyi Tagóvoda vezetője Molnár Józsefné maradt.

A nyári szünet felvezetéseként, de még a „régiből” (Dág-Úny) társulás iskolájának a szervezésében únyi gyermekek is részt vettek az erdei iskola programján, a Velencei tónál. Az únyi gyerekek költségeihez az Önkormányzat is nyújtott támogatást.

2007 második felét

A nyár általában azt jelenti, hogy az iskolai és óvodai szünet következtében a családi élet válik aktívabbá. Aki teheti nyári programokat szervez, akinek ez a lehetőség nem adatik meg a gyermekéért való gondoskodást kell, hogy megoldja. Minden esetre ez érezteti hatást a közigazgatás működésében is, mert a szabadságolások fő ideje is a nyár.

Úny Község Képviselő-testülete a nyár végén (augusztus végén) folytatta munkáját. Döntés született a lovas pályával párhuzamos, a közúthoz legközelebb eső nyárfasor kivágásáról. 9 db fa került kivágásra, hosszas előkészítés után, mert egyrészt vita volt arról, hogy egyáltalán ki kell-e vágni a fákat, másrészt keresni kellett a legolcsóbb megoldást. Végül is maga a kitermelt faanyag volt a munka fizetése. A drasztikus megoldás azért vált szükségessé, mert a fák ágai benyúltak a kifizetés hálózat (únyiasan villanydrót) fölé, és szeles időjárási viszonyok között a letört ágak gyakran okoztak áramszünetet. De hasonló problémát okozott az ónos eső is.

Lakossági kezdeményezésre a Képviselő-testület hivatalossá tette az Oldalok d l közterületi elnevezését. Erre azért volt szükség, hogy az ott lakók lakcímet tudjanak létesíteni. Egyébiránt Únyon közszájon már nagyon régen „rég únyiasan Ódalok” volt a máriahalomi elágazástól a Binder pusztai bejáratig terjedő útszakasszal határos zártkerti ingatlanok (Únyról Dág felé haladva jobb oldalon) elnevezése. Valószínűleg a domborzati viszonyai miatt.

Határozat született az ÖNO nyugdíjba vonult vezetőjének a felmentéséről, illetve helyettesítéséről, miközben kiírásra került a pályázati felhívás az intézményvezetői álláshely betöltésére. A felhívásra egy pályázat került benyújtásra, ami a novemberi ülésen került elfogadásra. 2008. január 1-től ötvégre Bednancs Józsefné került kinevezésre, aki édesanyját, Balázs Józsefnét váltotta.

Több kísérlet is történt a már működő LEADER (a betűszó jelentése: közös akciók a vidéki gazdaság fejlesztéséért) szervezetek részéről a Dorogi Kistérség településeinek a beolvasztásáról. A Dorogi Többcélú Kistérségi Társulás Helyi Vidékfejlesztési Irodájának és jómagam kezdeményezésére a dorogi és az esztergomi kistérség 10.000 lakos alatti településeiből egy új LEADER Akció Csoport alakult 2007. szeptember 6-án Csolnokon, „Duna-Pilis-Gerecse, kalandra hív a régi vármegye!” elnevezéssel. Az életre hívott szervezet egyik legfontosabb tevékenysége pályázati források elosztása helyi vállalkozások, civil szervezetek és helyi önkormányzatok között.

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat megkeresésére önkormányzatunk készített egy 60x90 cm-es községi zászlót, ami a KEMŐ tanácsstermében került állandó helyére, a megye összes települési zászlójával együtt.

Az Ister-Granum Eurorégió új nevet kapott: Ister-Granum Korlátolt Felelősségű Európai Területi Együttműködési Csoportosulás. A változtatás oka alapvetően törvényi változás. A névváltoztatás többek között azzal járt, hogy az önkormányzatnak meg kellett értenie, hogy tag kíván maradni.

Több éves huzavona után az akkori szemétszállító vállalkozó törvényi előírásokhoz való szigorú ragaszkodása következtében önkormányzati rendelet született a mennyiségalapú szemétszállítási díj 2008. január 1-től történő bevezetéséről. Meggyőződésem, hogy az addig alkalmazott önkormányzat által fizetett éves általános díjas rendszer szerencsésebb megoldás volt az illegális szeméttelrakások megelőzése céljából. Ugyanis a szállítási napon kihelyezett kommunális hulladék elszállításra került függetlenül a mennyiségtől.

Változás történt az intézményi étkeztetés ételbeszállítóját illetően is. 2008. január 1-től a Gazdi Étterem került megbízásra.

A gazdasági válság előszele nyomott hagyott önkormányzatunk költségvetésében is. Ez abban mutatkozott meg, hogy fejlesztésre nem jutott semmi fedezet. Az intézmények működését is csak komoly kompromisszumok árán lehetett biztosítani.

2008. első fele

A Képviselő-testület már az év második munkanapján összeült. Erre azért volt szükség, mert ismételten nekifutott a szennyvíz-hálózat és szennyvíz-tisztító építési elképzelései megvalósításának. Pályázati támogatási igényt nyújtott be önállóan, aminek záros határideje volt. Sajnos a pályázat igénytöbbletszerűen is elutasításra került.

Balázs Józsefné, aki hosszú éveken át vezette a helyi Idősek Klubját (ÖNO-t), nyugdíjba vonulása alkalmából Úny község szolgálatában kifejtett tevékenysége elismeréseképpen, Községi díj helyi kitüntetésben részesült.

„Duna-Pilis-Gerecse, kalandra hív a régi vármegye!” LEADER Akció Csoport 2008. február 19-én Sütőn egyesületté alakult. Az egyesület a „Duna-Pilis-Gerecse” Vidékfejlesztési Egyesület nevet kapta.

A Dorogi Rend rkapitányság a márciusi testületi ülésen tartotta meg az éves kötelező beszámolóját Úny község közbiztonsági helyzetéről. A Képviselő-testület Úny község 2007. évi közbiztonsági helyzetéről szóló, rendeségi beszámolót statisztikai kimutatásnak tekintette, amit a maga nemében elfogadott. Viszont sajnálatosnak tartotta, hogy a beszámoló által érintett években a község nagyon súlyos bűncselekmények (lopott autók szétbontása, orvgazdaság, tiltott fegyvertartás, vadkender termesztés) elkövetései a lakhelyévé, és ezen keresztül működésük helyszínévé vált, amiről a fent említett Beszámoló nem tett említést. A bűncselekmények helyi megtelepedésével párhuzamosan megromlott a helyi közlekedési morál is, minek következtében a békés állampolgárok nyugalma sok esetben, de legfeljebb nyári estéken, közlekedésbiztonsági szempontból közlekedésre alkalmatlan személygépkocsik és motorkerékpárok zajkeltésével zavarták. Sokszor az utcára merészkedő békés polgárok testi épsége forgott veszélyben.

Úny Község Képviselő-testülete a község élhetőbbé tételének feladataként a közbiztonságban bekövetkezett negatív tendenciák megfékezését, a közbiztonság helyreállítását jelölte meg. Ennek első számú végrehajtójául a helyi körzeti megbízottat nevezte meg, kérve, hogy a közbiztonság helyi javítása érdekében a napi munkaidejének legalább egyharmadát Úny községben töltse ki. Az egyharmad abból adódott, hogy három településnek volt egy kmb-se.

A márciusi ülésén tájékoztatót kapott a testület az Únyi Polgári Egyesület 2007. évi tevékenységéről. Szabó Zsuzsanna Krisztina egyesületi elnök létszám problémákra hivatkozva kezdeményezte az Egyesület megszüntetését. A Képviselő-testület kísérletet tett annak megmentésére, de sajnos nem járt eredménnyel. Ez lett a sajnálatos vége annak, hogy a 2006. évi önkormányzati választásokkor egyesek az ellenkampány eszközeül használták az ÚPE-t.

2008. március 9. napján Úny községben érvényesen és eredményesen lezajlott a szociális népszavazás. Az 562 fő választópolgárból 271 fő (48,22 %) jelent meg a szavazáson. A leadott szavazatok több mint 85 %-a támogatta a kórházi napidíj, a vizitdíj és a tandíj eltörlését.

Április végén megtörtént a Nefelejcs utcai vízi-közműbűvítés használatbavételi eljárása. A 7. házszámától északi irányba ~200 m hosszban került a főnyomócső meghosszabbításra. A bűvítési munkálatokat egy ingatlanulajdonos cég finanszírozta.

Podhorszki Károlyné közalkalmazott (iskolai étkeztetés, takarítás) nyugdíjba vonulása alkalmából, Úny község szolgálatában kifejtett több, mint 10 éves tevékenysége elismeréseképpen, Közszolgálati díj helyi kitüntetésben részesült. Az díj ünnepélyes átadására a 2008. június 4-i testületi ülésen került sor.

2008. második fele

Az ÁNTSZ többször kifogást emelt a ravatalozó működésének hiányosságai miatt, mondván, hogy nem felel meg az EU elvárásoknak. A probléma megoldásaként szerződés született a halottas ház működéséről a temetési szolgáltatóval (LÉTHÉ Temetkezési Kft). A Szolgáltató ellenszolgáltatásként vállalta a temető feltérképezésének az elkészíttetését, és temetői nyilvántartás vezetését.

Az egyre fokozódó állami centralizáció abban nyilvánult meg, hogy ha bizonyos intézmények társulásba léptek magasabb állami (normatív) támogatást kaptak, mintha egyénileg folytatták volna a tevékenységüket. 1.300.000 Ft/község/év volt a kiegészítő könyvtári normatíva. Ennek következtében a helyi könyvtár a Dorogi Többcélú Kistérségi Társulás (DTKT) felügyelete alatt, a dorogi Arany János Városi Könyvtár gesztorságával, mozgókönyvtári szolgáltatás telephelyeként működött a második féltől. A mozgókönyvtári szolgáltatás térségi megszervezésének fő szószólója Pósfai József polgármester volt. Ennek „elismeréséül” megválasztották a DTKT Mozgókönyvtári feladatokat ellátó Szakmai Elnökhelyettesévé.

A Gondozási Központ (ONÖ) is társulásra lépett, és új nevet kapott: Dorog és Térsége Szociális Alapellátó Szolgálat Únyi telephelye.

Ezek a változtatások a helyi feladatellátásban nem voltak érezhetőek. Igazából csak a szervezeti egység felépítése változott.

A Hivatal dolgozói a Köztisztviselők Napja alkalmából Komarnoban kirándultak.

A Képviselő-testület tudomásul vette Krasula János rendőr-nagy Dorog Város Rendőrkapitányság vezetőjévé történő kinevezését. Bízván abban, hogy az új vezető több időt biztosít a helyi körzeti megbízott saját területén való tartózkodására.

Dr. Wagenhoffer Vilmos szervezésében és vezetésével összegyűjtésre, felújításra és a Református Templomkertben felállításra kerültek a köztemetőben enyészetnek indult több százéves református fejkövek, amik igen fontos régészeti emlékek. Egyfajta megtestesítői korok temetési jelképrendszerének, hagyományainak.

Úny község Református Gyülekezete 2008. november 9-én tartott ünnepi istentiszteletet a templomkertjében felállított régi emléksírkövek megáldására. Az ünnepi istentiszteletre meghívásban részesült a község apraja-nagyja, vallási hovatartozástól függetlenül. Az ünnepi istentiszteleten ígét hirdetett Máté László a Tatai Református Egyházmegye esperese. Majd ünnepi közgyűlésen dr. Kövecses Varga Etelka, az Esztergomi Balassa Múzeum munkatársa eladásában az únyi Emlékkert jelentőségéről beszélt, dr. Wagenhoffer Vilmos pedig ennek az értékteremtő erejét emelte ki. A két Cseke lány, Melinda és Csenge, versmondása az elődök és utódaik kapcsolatáról szólt.

Boross Géza lelkész elismerőleg szólt azokról, akik az értékteremtésben részt vettek, megköszönve munkájukat és további életükre Isten áldását kérte.

Az ünnepi eseményeket Varga László, ifj. Cseke István és részben az Esztergomi Körzeti Tv örökítette meg.

Molnár Józsefné óvodavezető jóvoltából, a szülők segítségével az óvodában egy múzeumi sarok került kialakításra. Így a gyerekek a tényleges, kézzel fogható tárgyakon keresztül ismerkedhettek szüleik, nagyszülei múltjával.

Az esztergomi folyamán sor került a Béke út 10-18 házsámok között a csapadékvíz elvezető árok felújítására. A felújításhoz az anyagot a Közútkezelő biztosította Kreitner László községünk szülöttjének a jóvoltából. A felújítási munkálatok elvégzésébe helyi közmunkások segítettek bele, Domonkos Zoltán közmunkavezetésével.

Lakossági kezdeményezésre télre új közvilágítási lámpák kerültek felszerelésre a Határ utcában. Ezidáig mindössze egy pislákoltt arra felé.